

2020

Rapport

Näringslivsundersökning med fokus på kompetensbehov och utveckling

- Genomförande och syfte
- Rekryterings- och kompetensbehov
- Samverkan med utbildning
- Utveckling och hinder

Näringslivsundersökning – genomförande

- Genomförts under perioden 2020-09-27 – 2020-12-14 som ett samarbete mellan Region Jämtland Härjedalen och kommunernas Näringslivskontor
- Fångar behov hos **företag med en anställd och uppåt** – fokus på **kompetens och utveckling**
- Genomförandet har skett i form av telefonintervjuer via extern leverantör
- 3705 företag har varit det totala underlaget – **1607 intervjuer** har genomförts/påbörjats

→ Svarsfrekvens på 47 procent efter bortsortering av företag som är vilande, på obestånd eller saknar kontaktuppgifter

Näringslivsundersökning – syfte

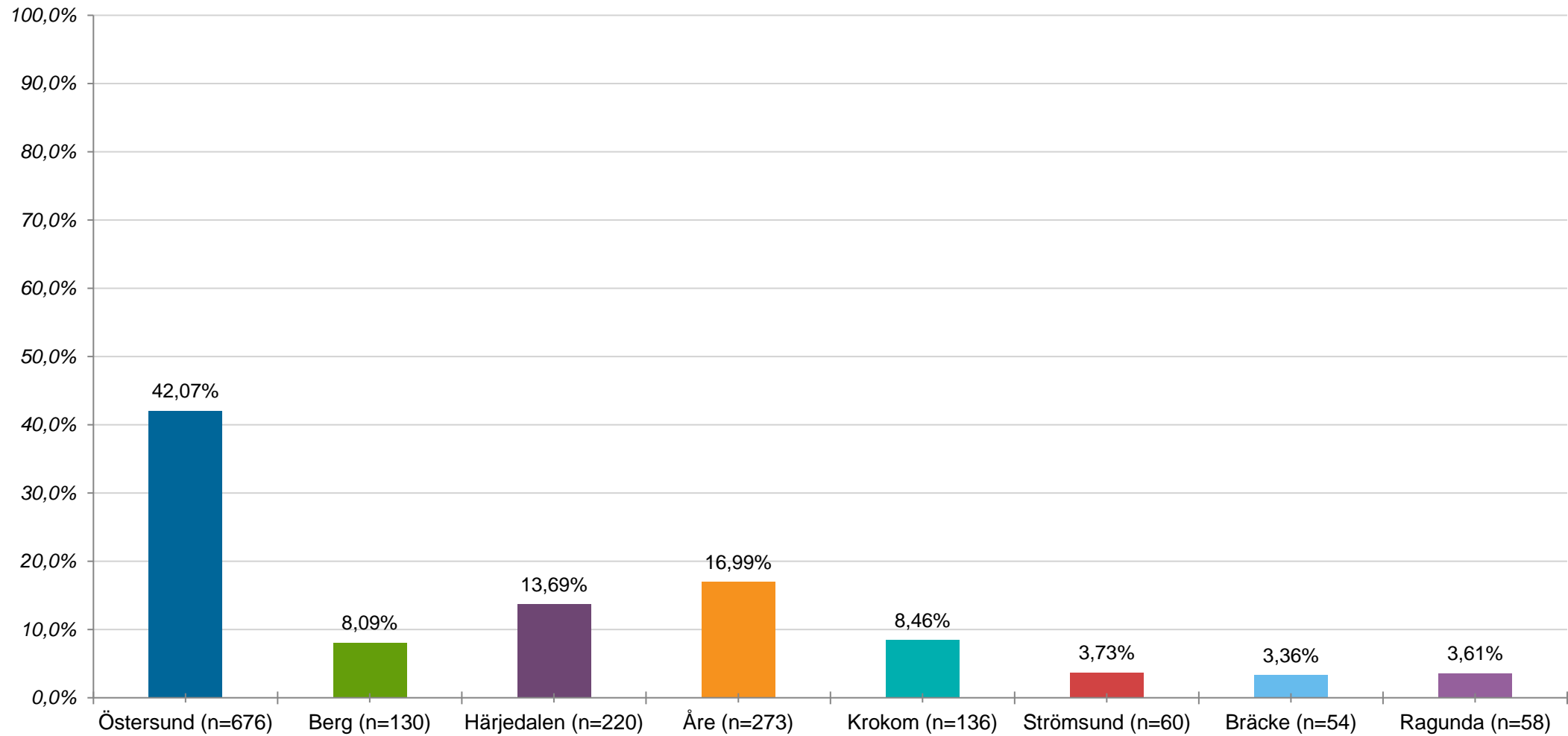
- Görs bla som ett **komplement** till **Arbetsförmedlingens yrkesprognos**, som enbart riktar sig arbetsgivare med fem anställda och uppåt och sker via enkätutskick.
- Kompletterar även **Tillväxtverkets undersökning Företagens villkor och verklighet**, som även den sker via enkätutskick.
- Variant av Östersunds kommuns undersökning från 2019 – genomförs nu för samtliga kommuner i länet.

Varför ännu en undersökning? Hur kan den användas?

- Förbättrad kunskap om behov hos företagen i länet, där även små företag inkluderas – fokus på kompetensbehov och utveckling.
- Verktyg för att rikta behovsanpassade åtgärder/insatser för Näringslivskontoren
- Verktyg för intern samverkan lokalt – kopplar ihop olika verksamheter
- Verktyg för regional samverkan kring vissa resultat – små underlag, begränsade resurser motiverar till samarbete, möjlighet till ökad effektivitet
- Verktyg för regional utveckling – ger input för att rikta insatser inom pågåendesatsningar eller nya satsningar och projekt

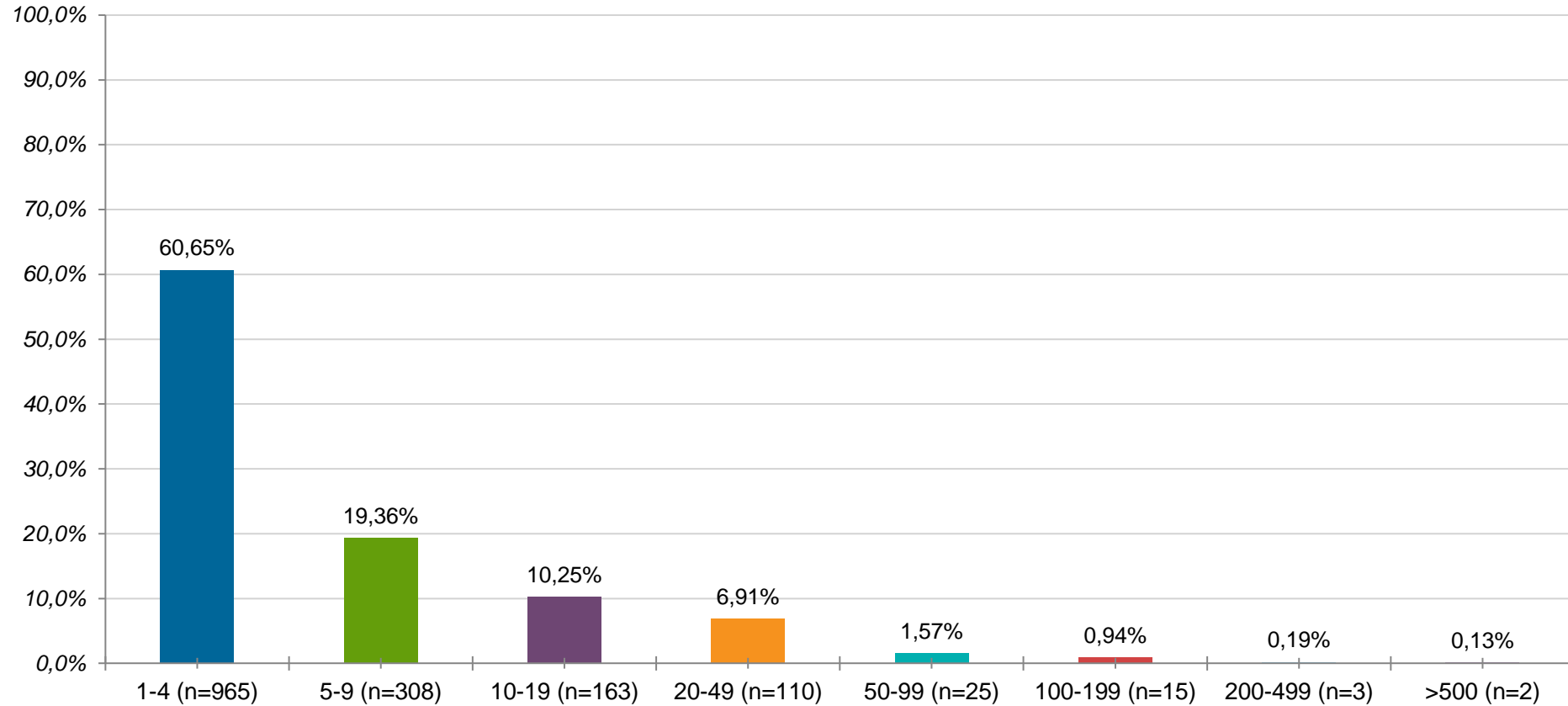
Genomförda undersökningar

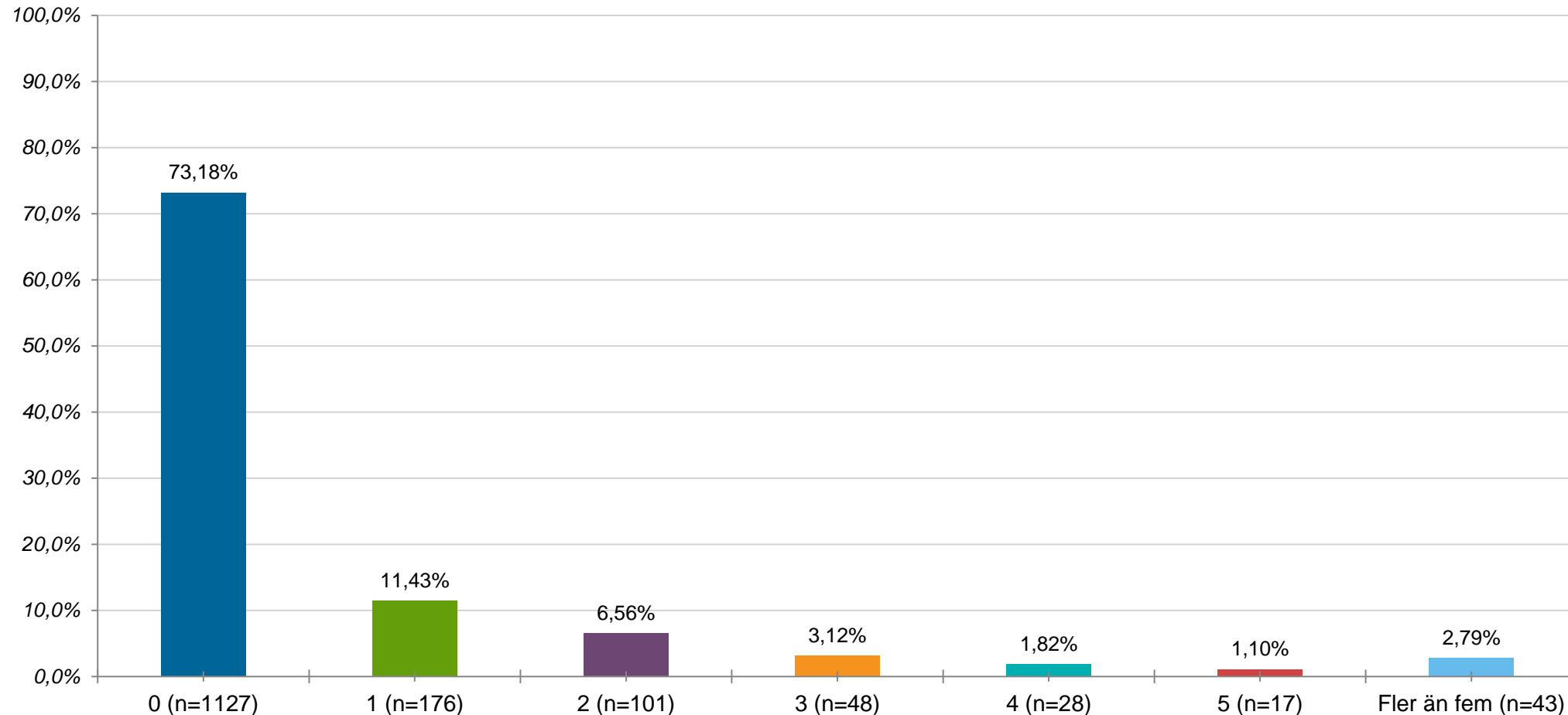
Kort om de svarande och generell inställning

- Huvuddelen av de svarande är män (76 %).
- Den absoluta merparten av de svarande utgörs av små företag: 80 % utgörs av företag med 1-9 anställda (varav 60 % av företag med upp till 4 anställda).
- Undersökningen uppfattas som ett bra initiativ – dock aningen omfattande.
- Närmare 1000 av de svarande företagen ser gärna en vidare kontakt med kommunernas Näringslivskontor.

Hur många personer har ni anställda idag?

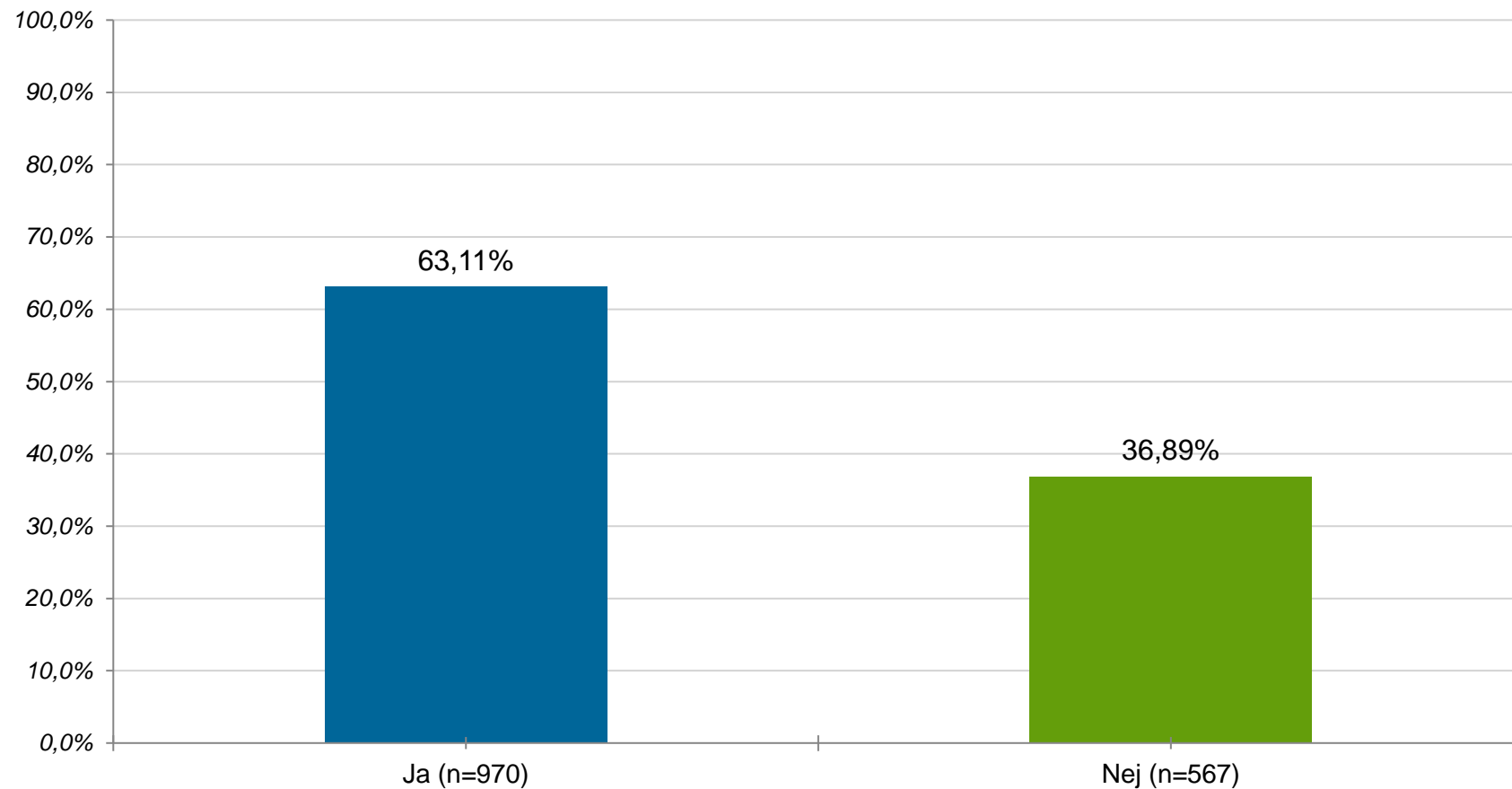

Utöver antalet anställda, hur många inhyrda/underkonsulter arbetar en "vanlig arbetsdag" hos er?

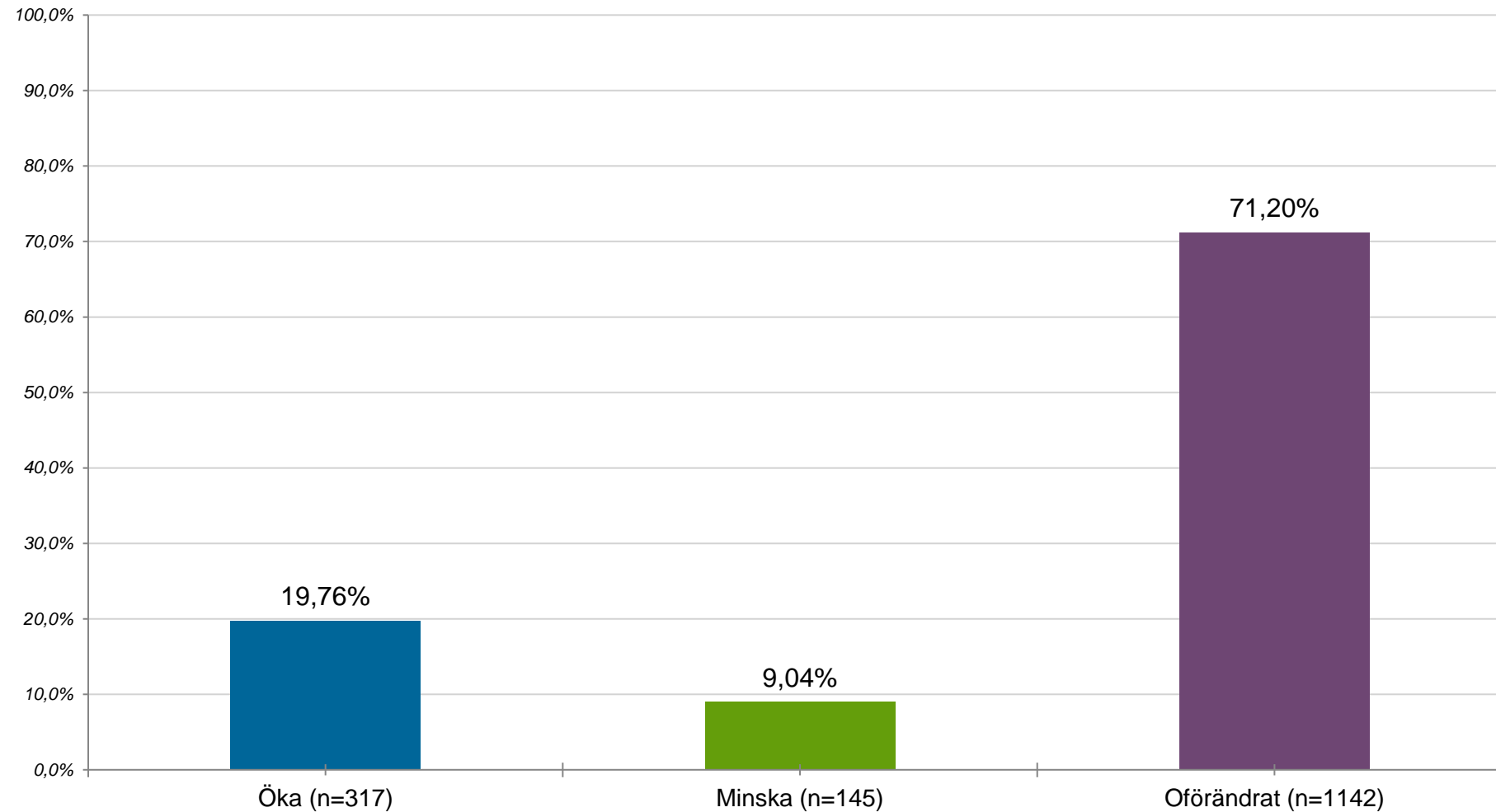

Inställning till fortsatt kontakt/återkoppling från kommunen

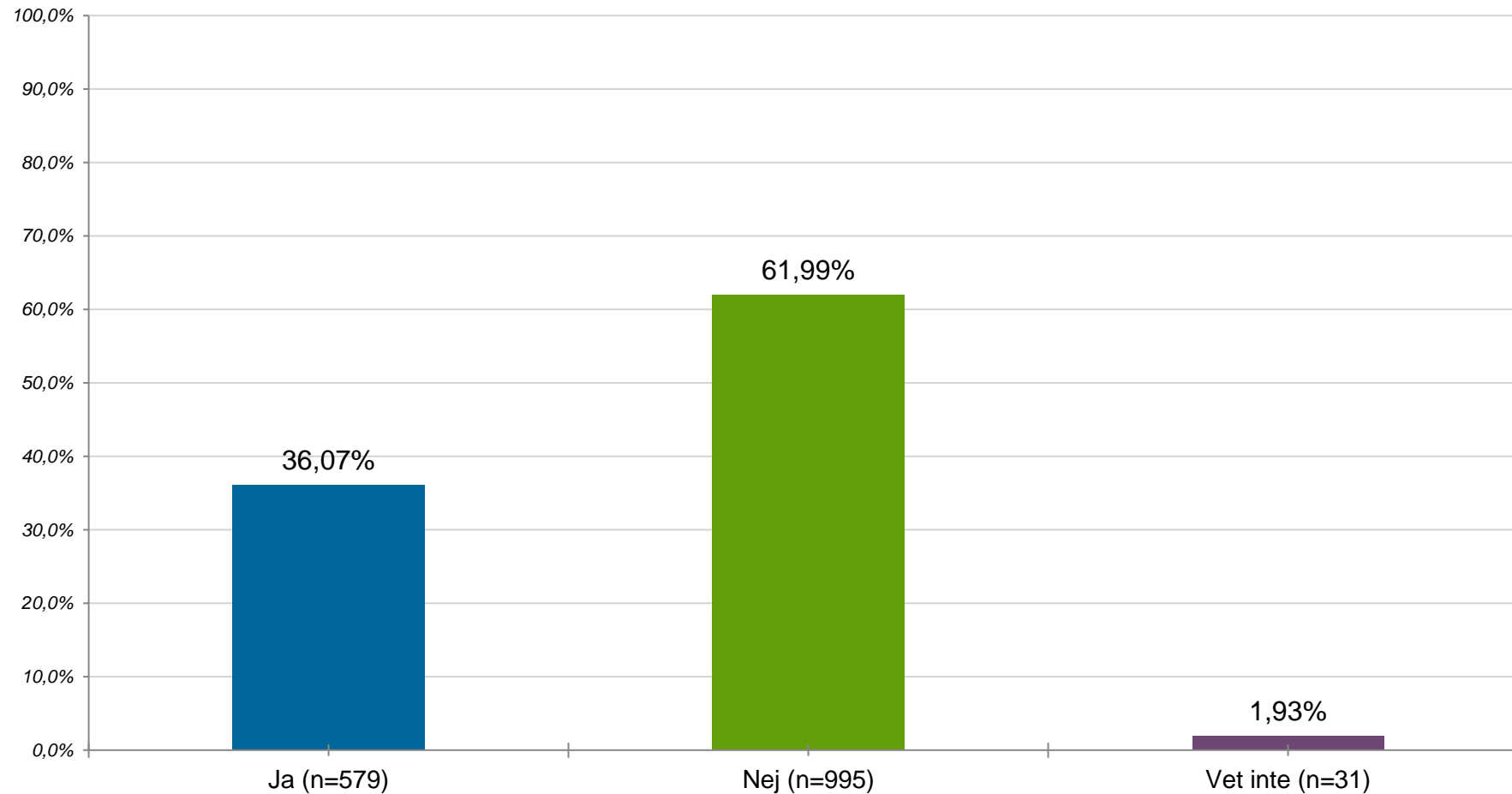
REKRYTERING OCH KOMPETENSBEHOV

Hur bedömer ni ert totala personalbehov de närmaste 6 månaderna?

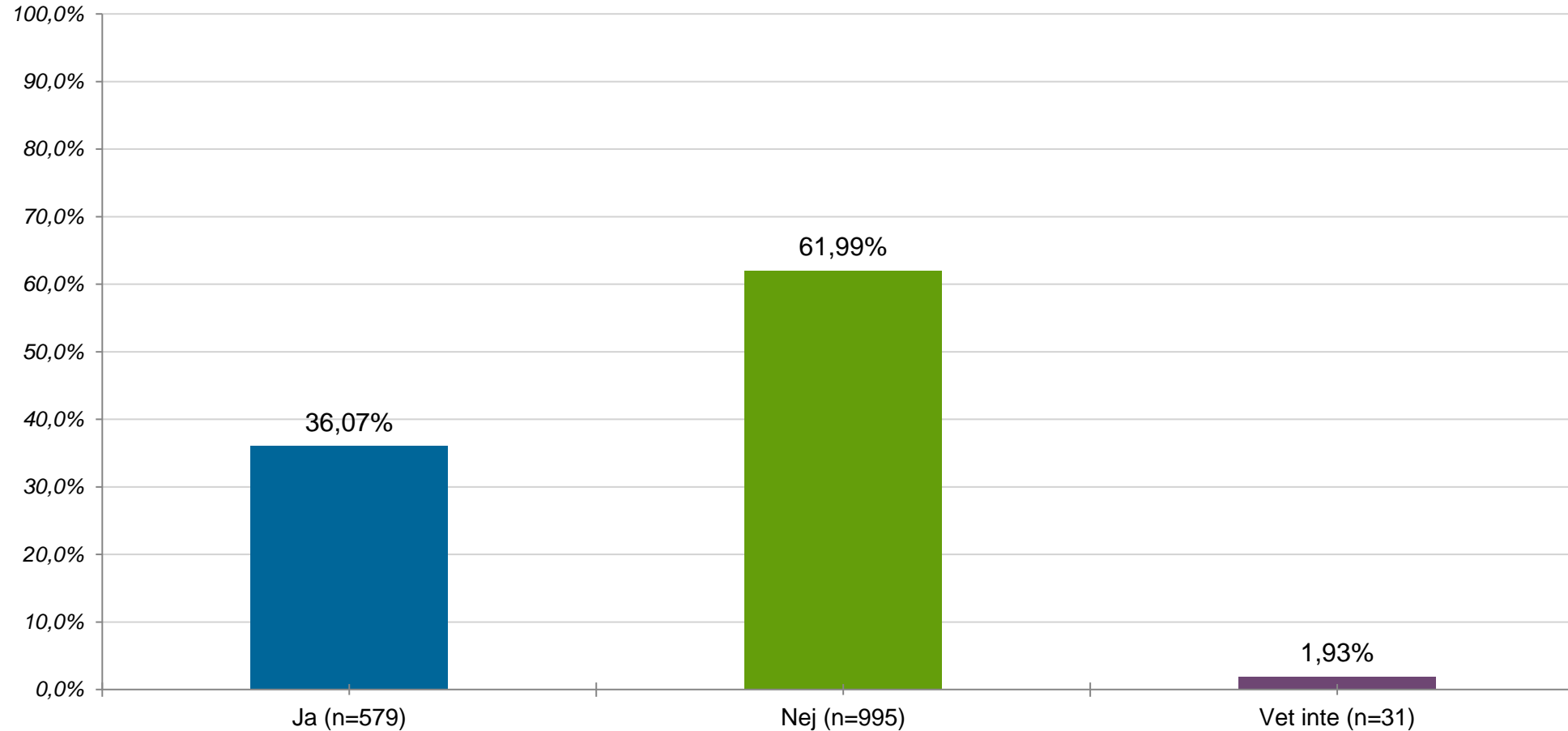

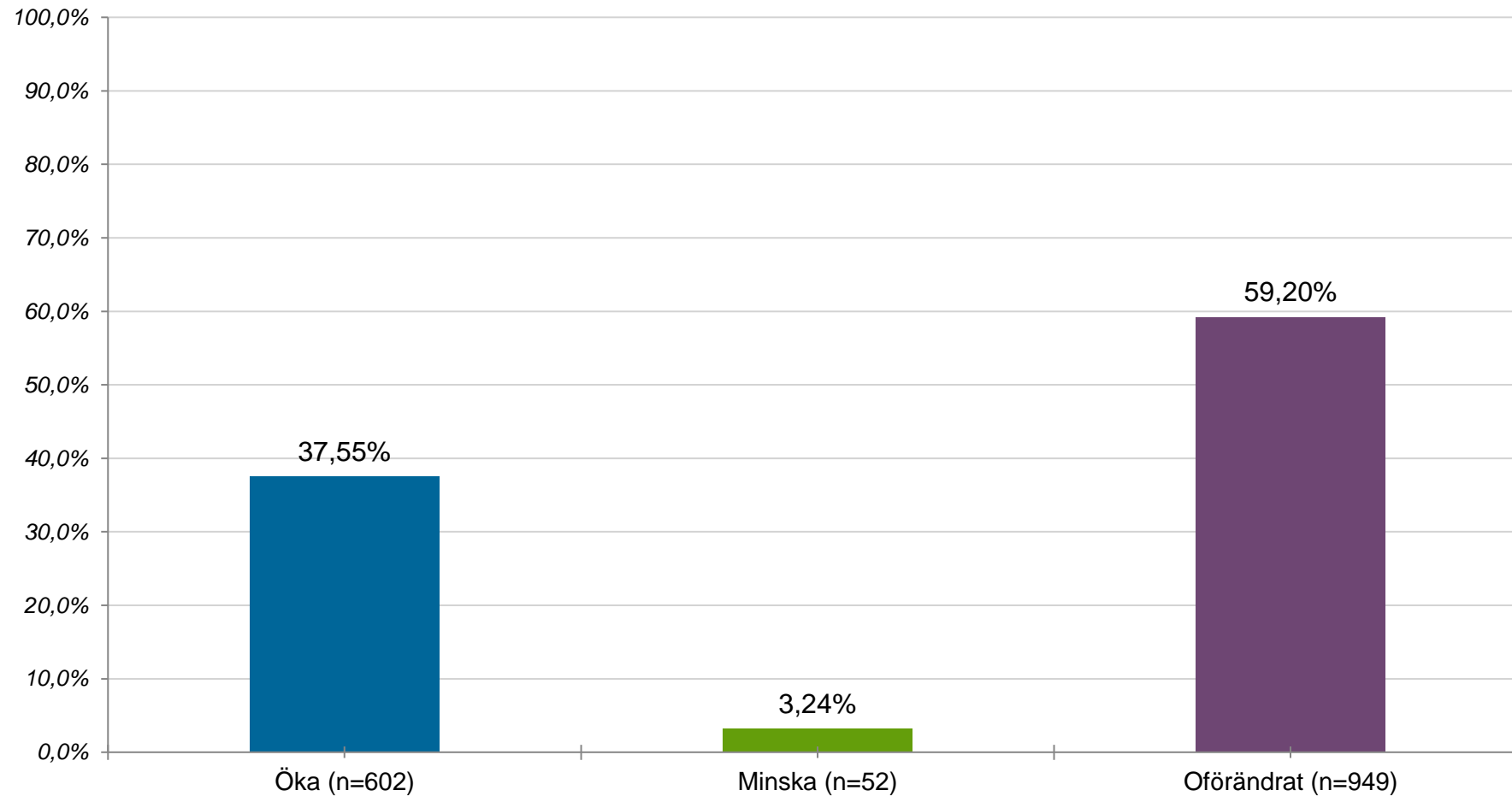
Har ni arbetsuppgifter som ej kräver utbildning?

Finns risk för överkapacitet inom närmsta halvåret (personal, lokaler etc)?

Hur bedömer ni ert totala personalbehov de närmsta två åren?

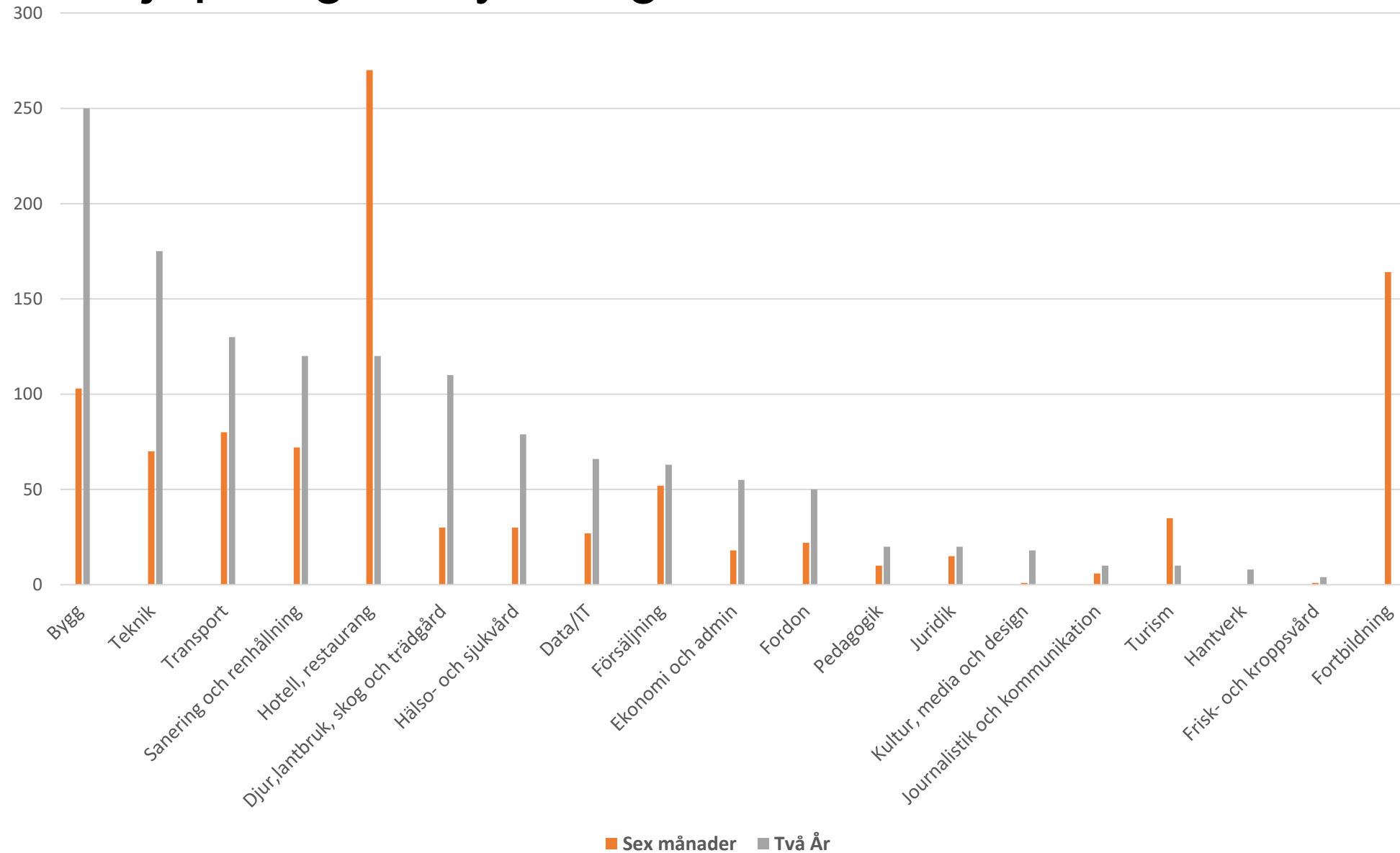

Fördjupning rekryteringsbehov

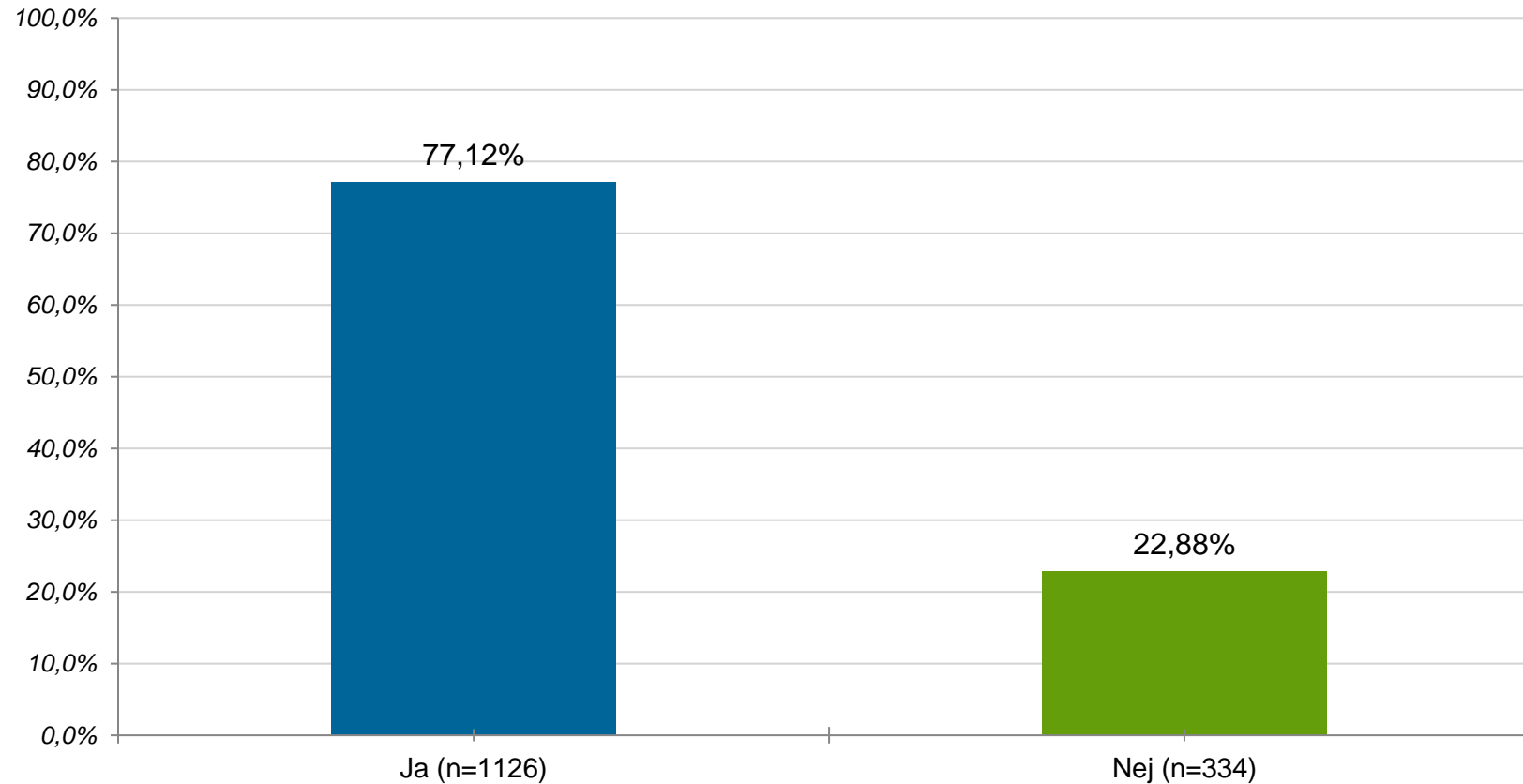

Hur gör ni när ni behöver ytterligare kompetens?

- Förutom rekrytering (77 %) är det förhållandevis vanligt förekommande att befintlig personal utbildas (71 %) samt att samarbete med utbildningsanordnare inleds (38 %). Att förändra befintliga tjänster är ej vanligt förekommande (12 %).
- Skillnader finns mellan olika kommuner – i Krokom är utbildning av befintlig personal mest förekommande (87 %) medan det i Bräcke är minst förekommande (53%).
- I Strömsund är det mest förekommande att förändra tjänster för att skapa enklare jobb (32 %) medan det i Bräcke endast sker i mycket låg utsträckning (2 %). I Ragunda framkommer att internutbildning är vanligt i sammanhanget.

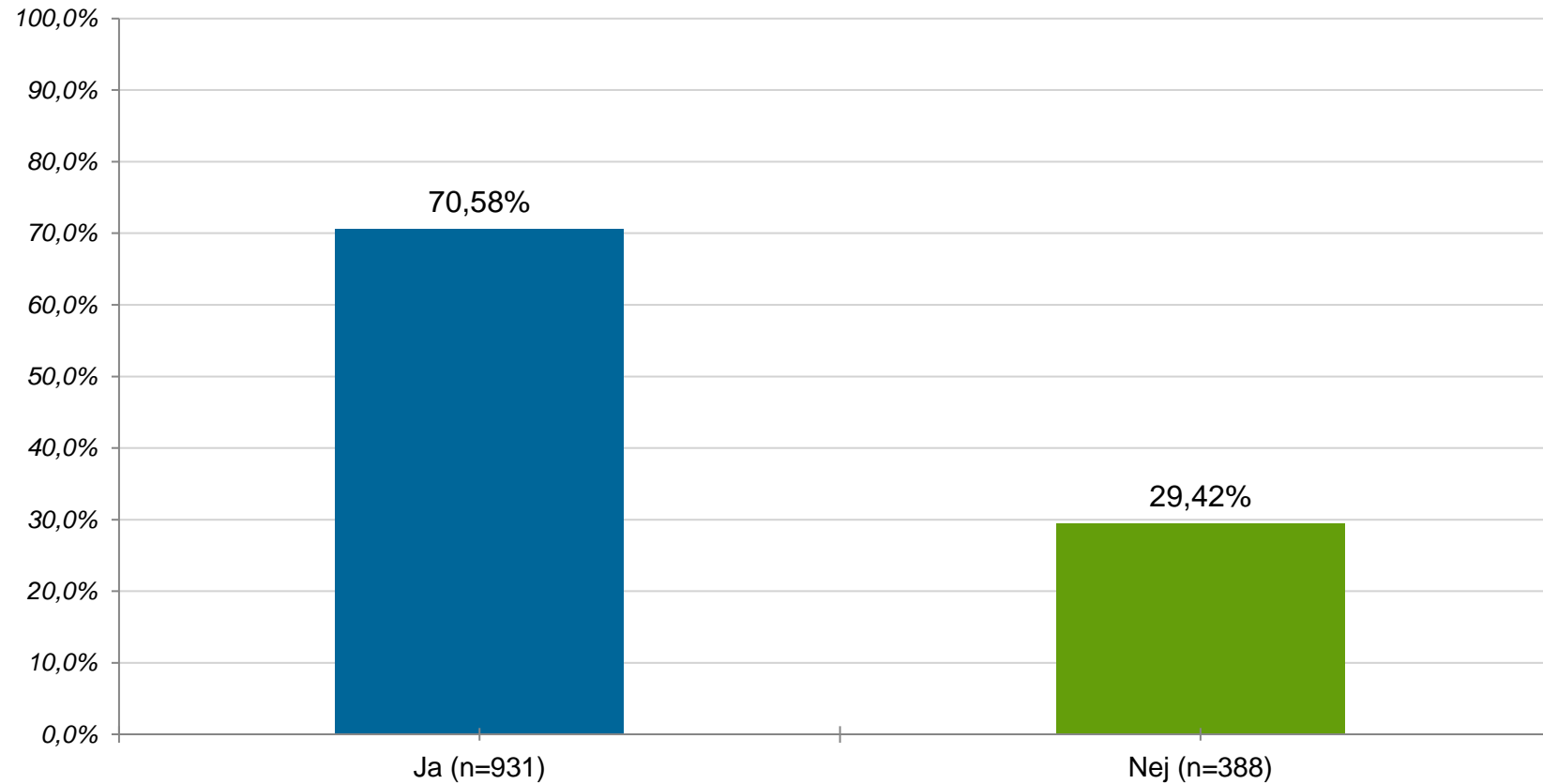
Hur gör ni när ni behöver ytterligare kompetens?

Rekryterar eller hyr

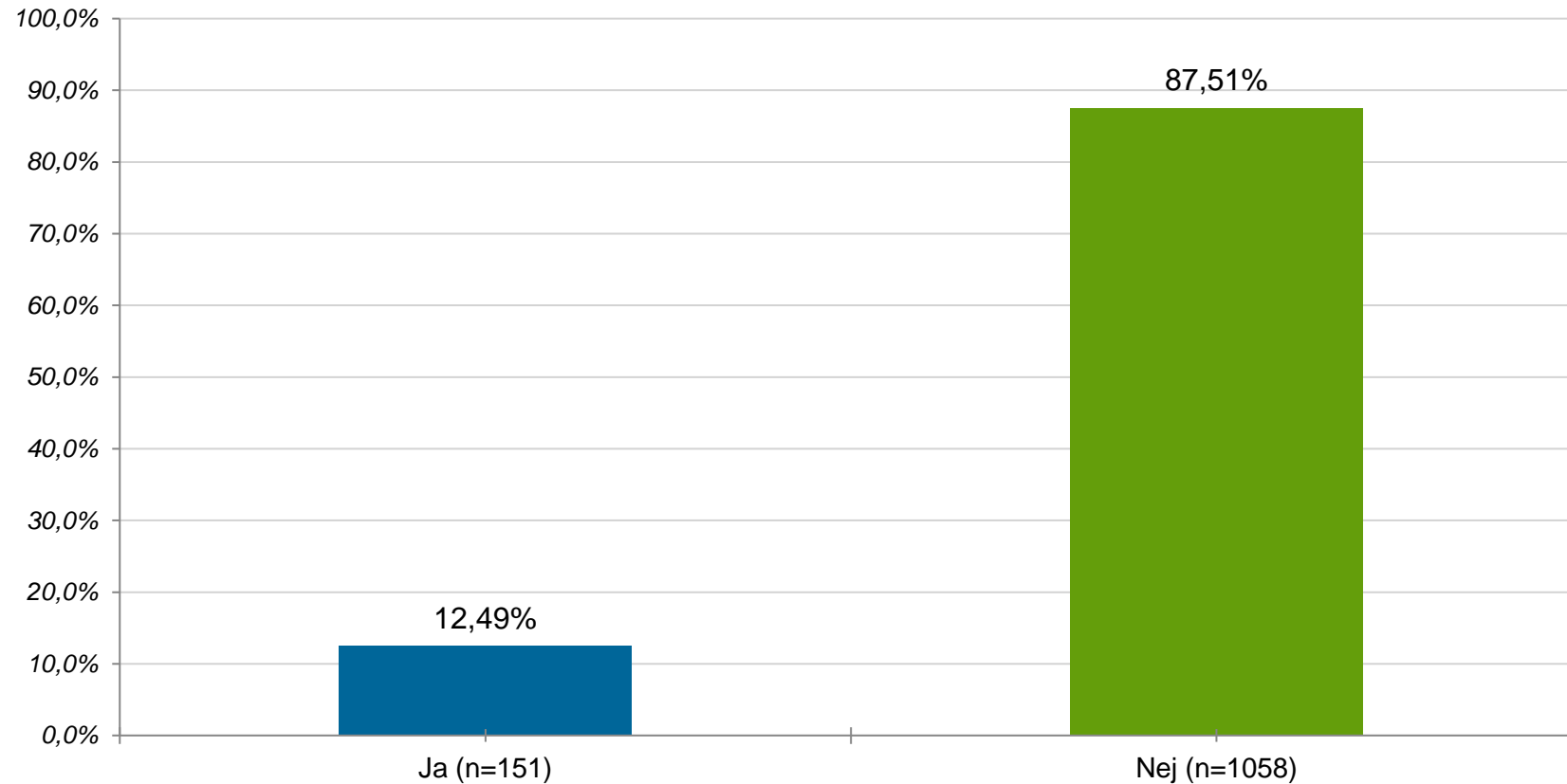
Hur gör ni när ni behöver ytterligare kompetens?

Utbildar redan anställda

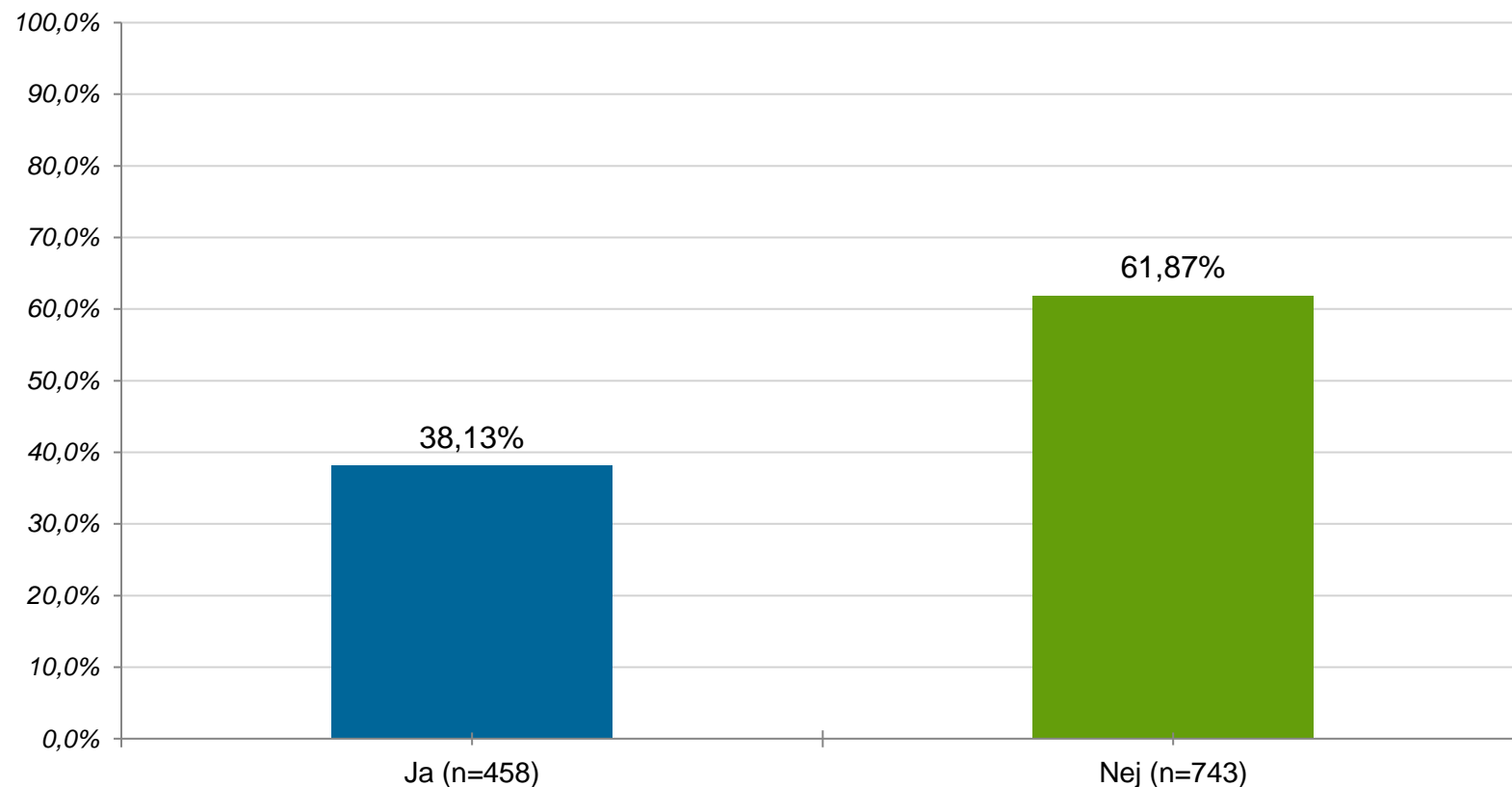
Hur gör ni när ni behöver ytterligare kompetens?

Förändrar tjänsten för att skapa enklare jobb

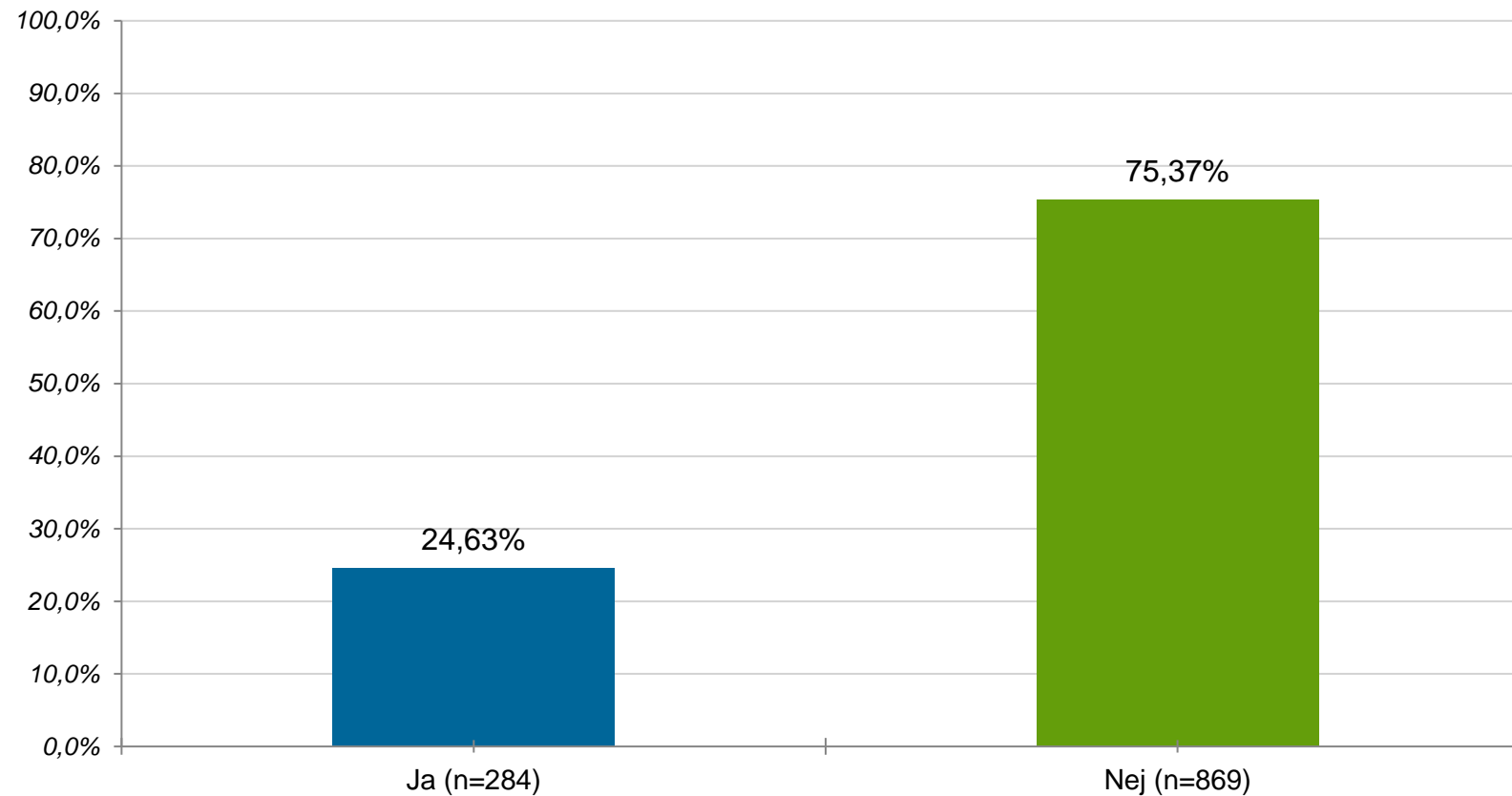
Hur gör ni när ni behöver ytterligare kompetens?

Samarbetar med utbildningsaktörer

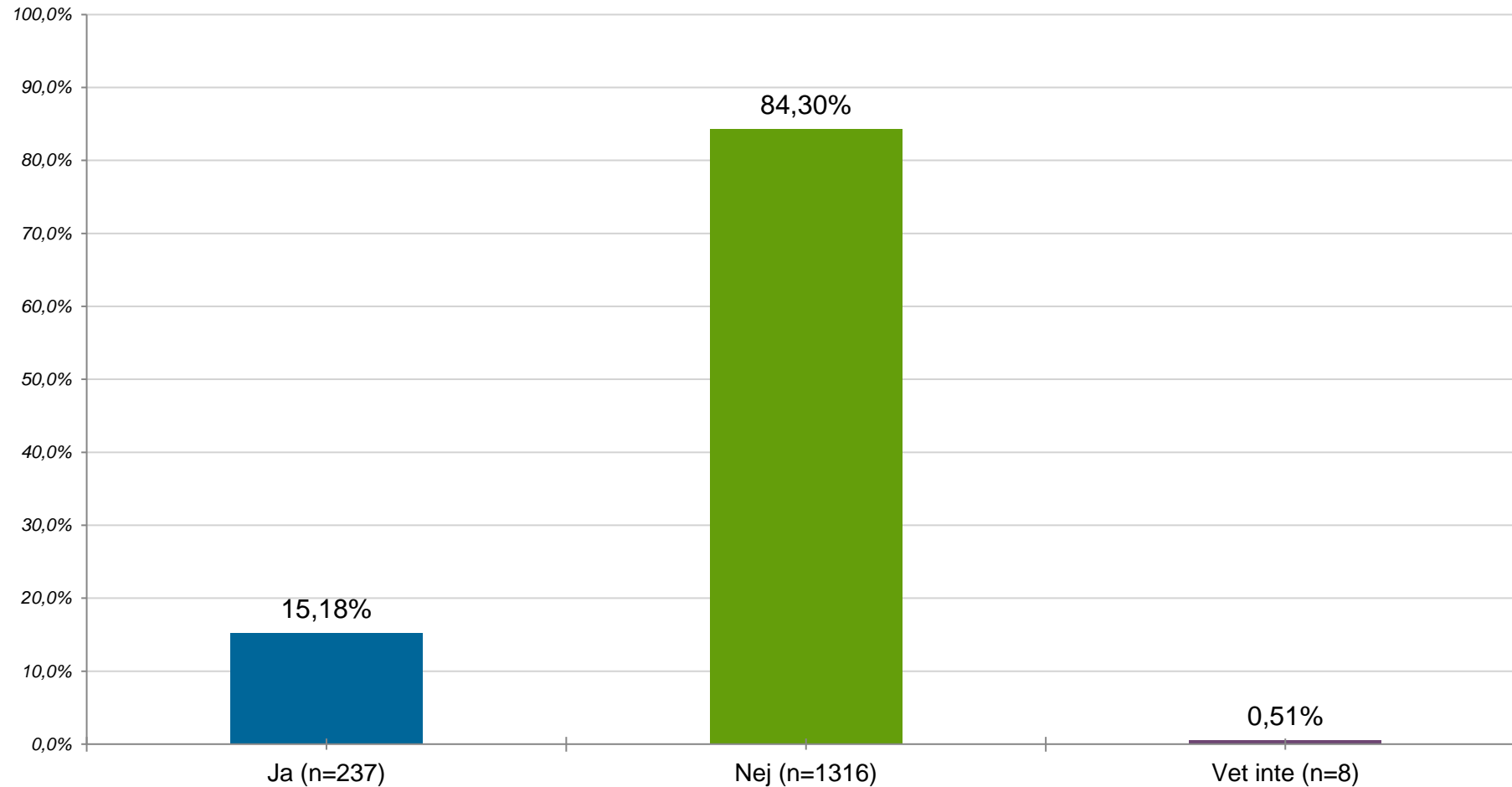
Hur gör ni när ni behöver ytterligare kompetens?

Annat

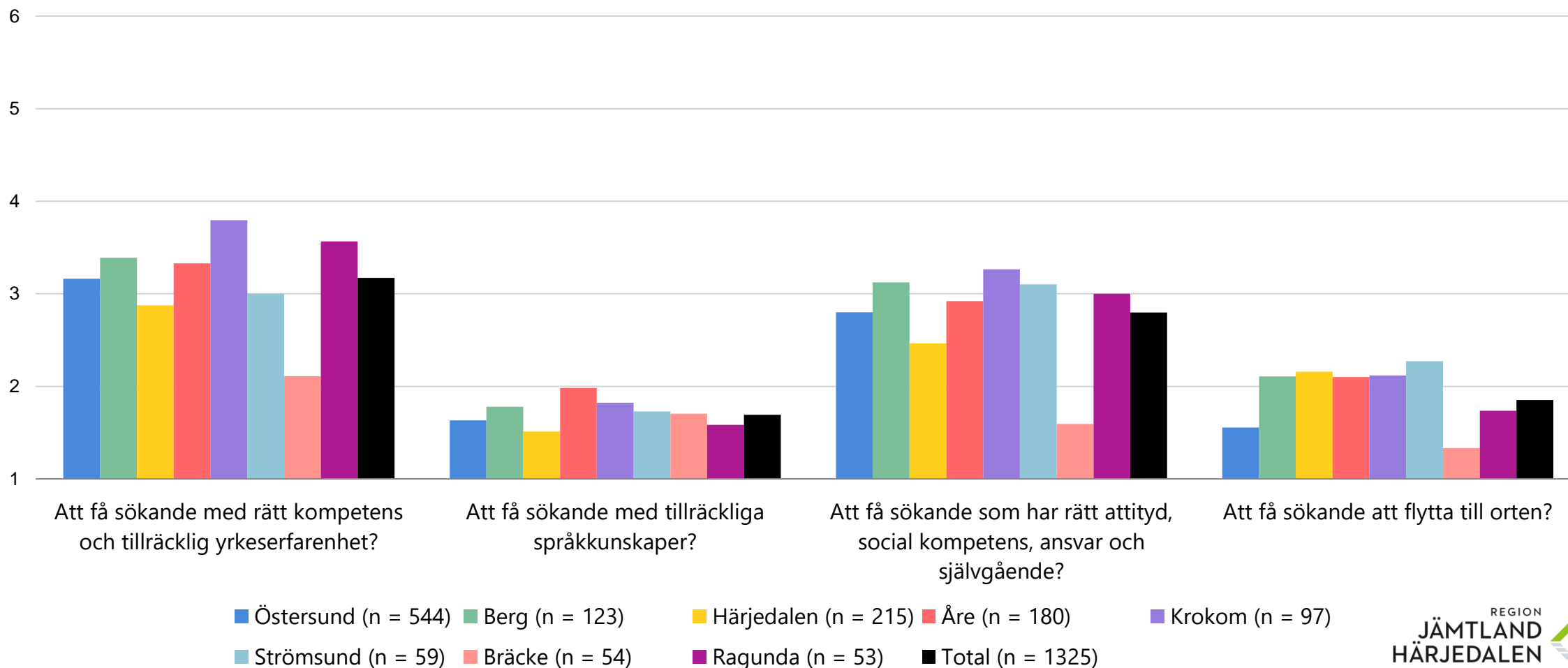

Har ni försökt rekrytera det senaste året utan att lyckas?

Utmaningar vid rekrytering de senaste åren?

Medel: 2.29

Medel: 2.60

Medel: 2.25

Medel: 2.59

Medel: 2.76

Medel: 2.53

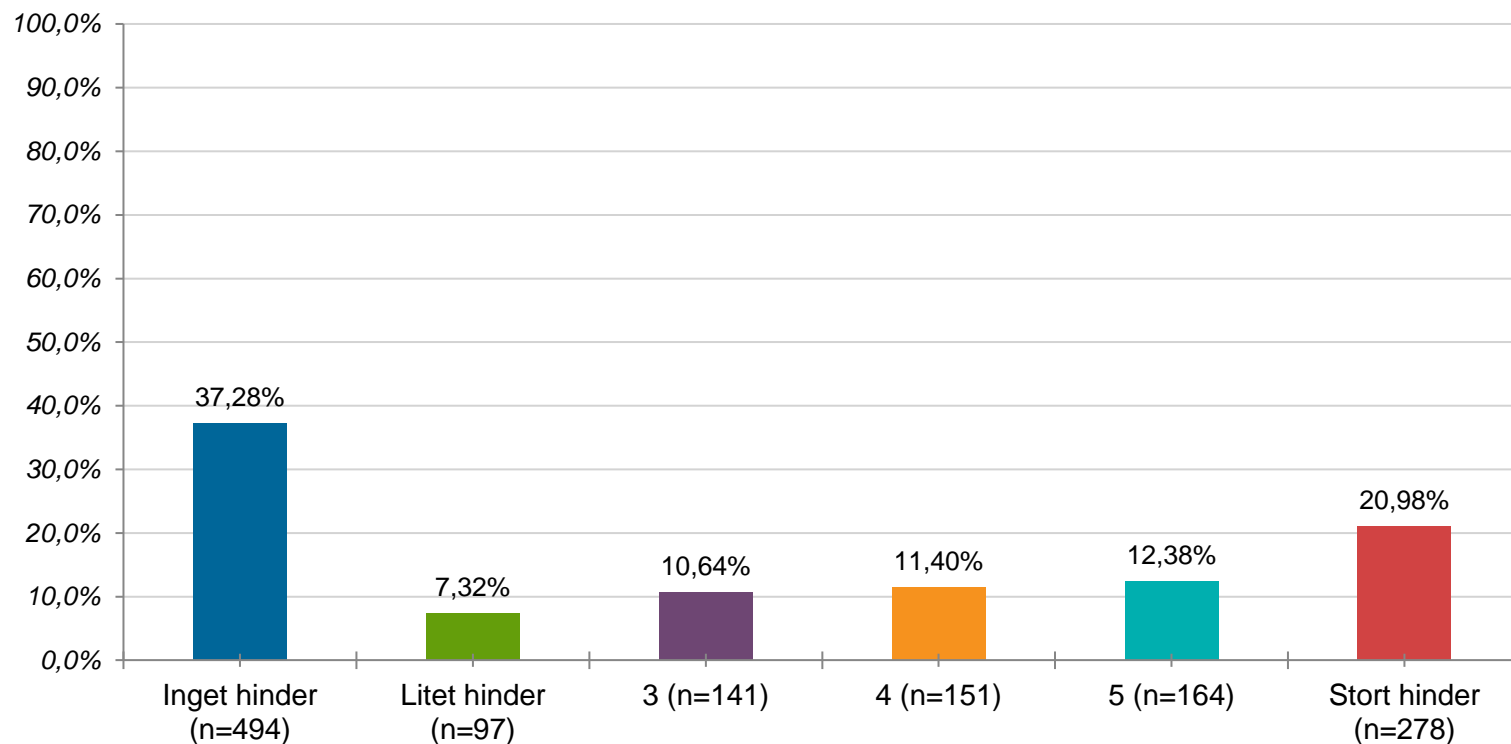
Medel: 1.69

Medel: 2.47

Medel: 2.38

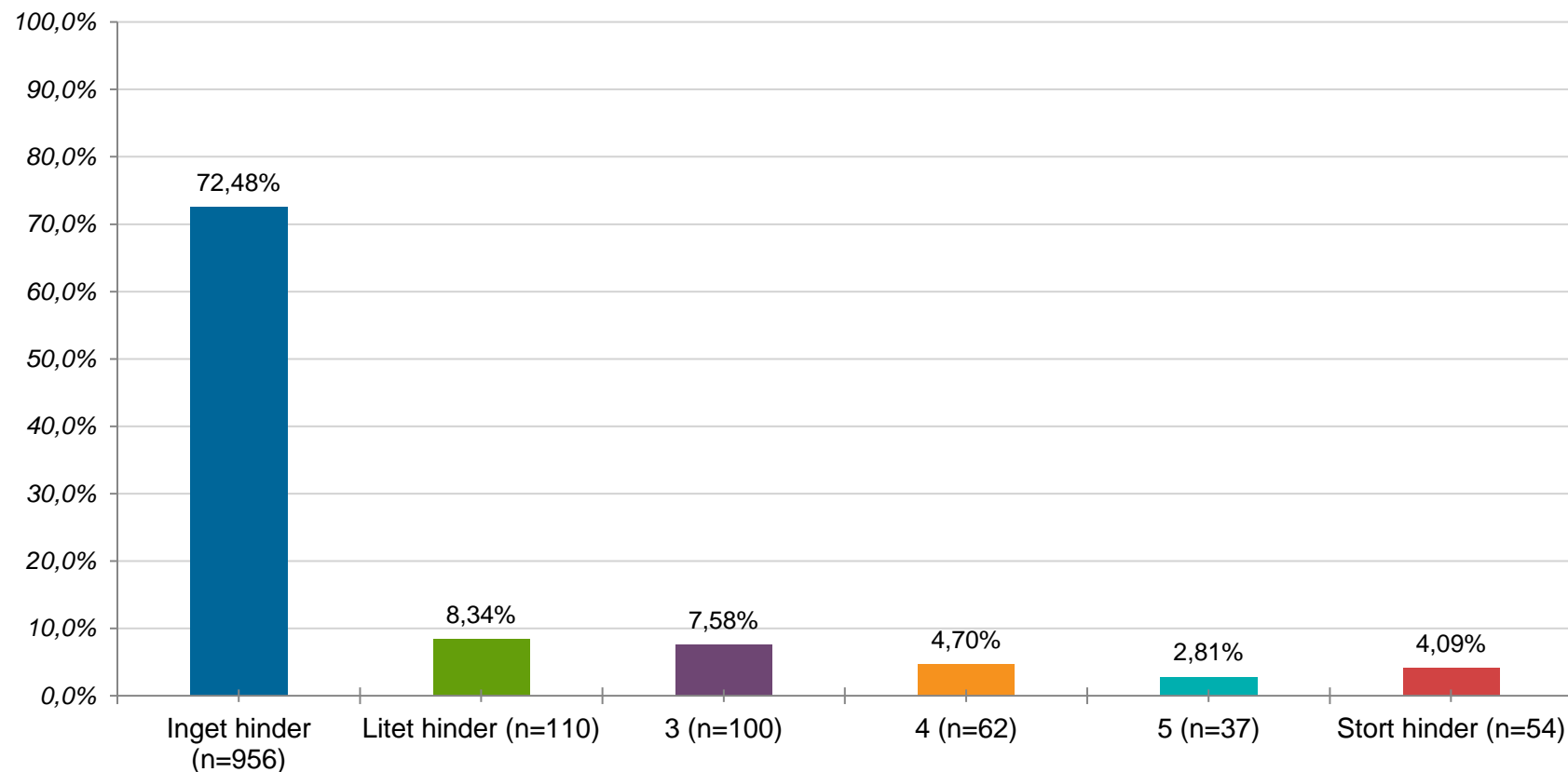
Utmaningar vid rekrytering de senaste åren?

Att få sökande med rätt kompetens och tillräcklig yrkeserfarenhet?

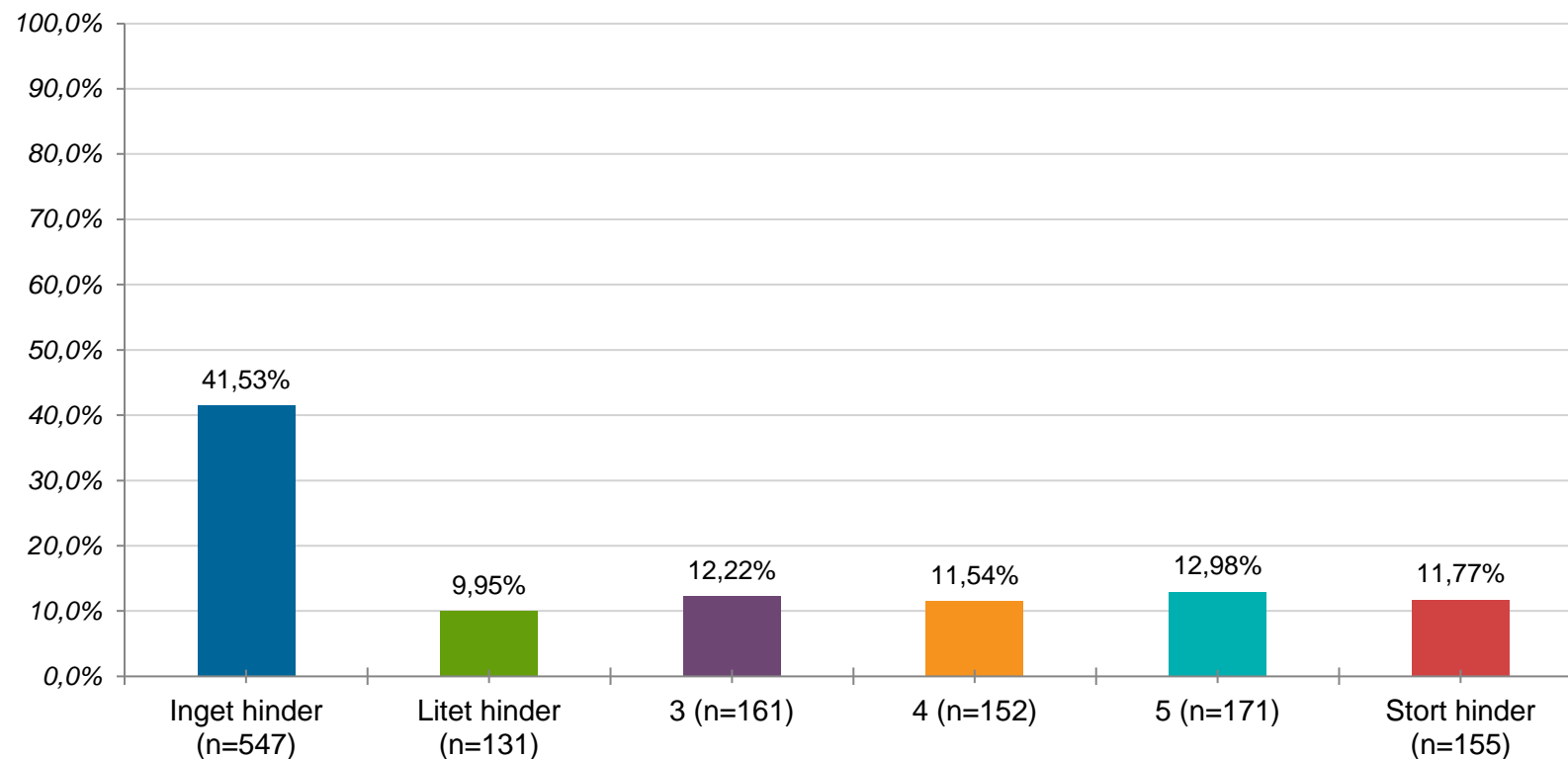
Utmaningar vid rekrytering de senaste åren?

Att få sökande med tillräckliga språkkunskaper?

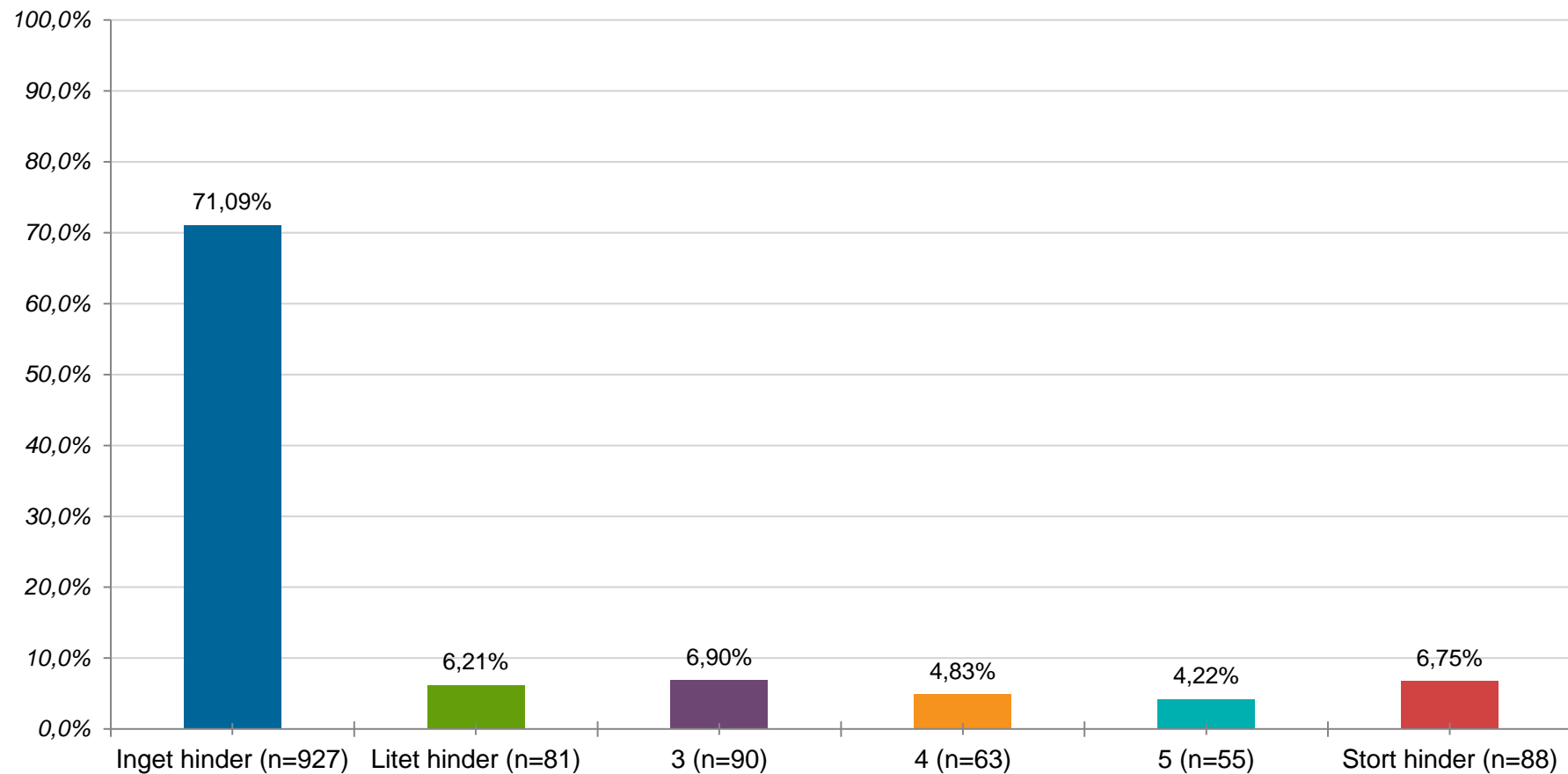
Utmaningar vid rekrytering de senaste åren?

Att få sökande som har rätt attityd, social kompetens, ansvar och självgående?

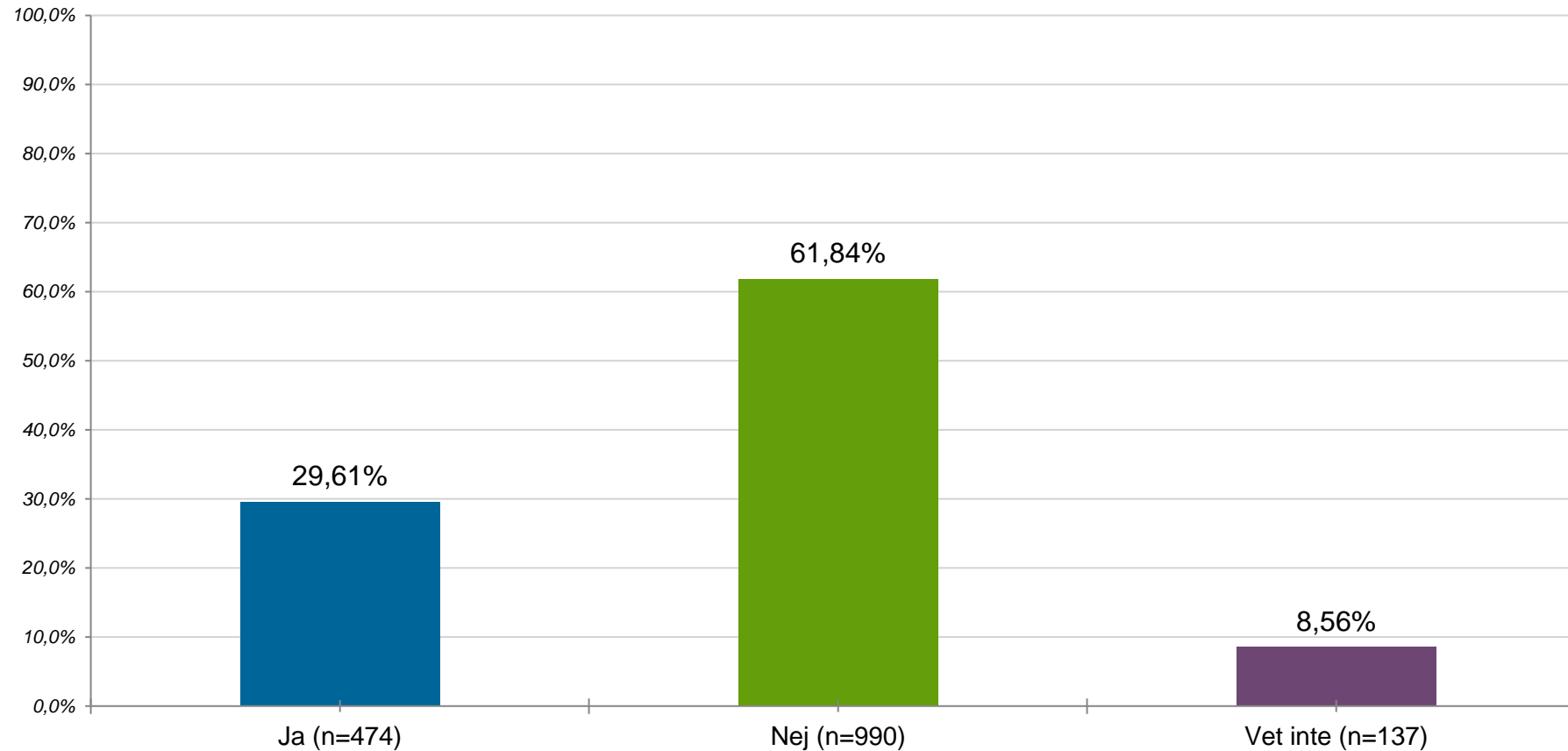
Utmaningar vid rekrytering de senaste åren?

Att få sökande att flytta till orten?

SAMVERKAN MED UTBILDNING

Anser ni att det saknas utbildningar lokalt eller regionalt för att möta ert kompetensbehov?

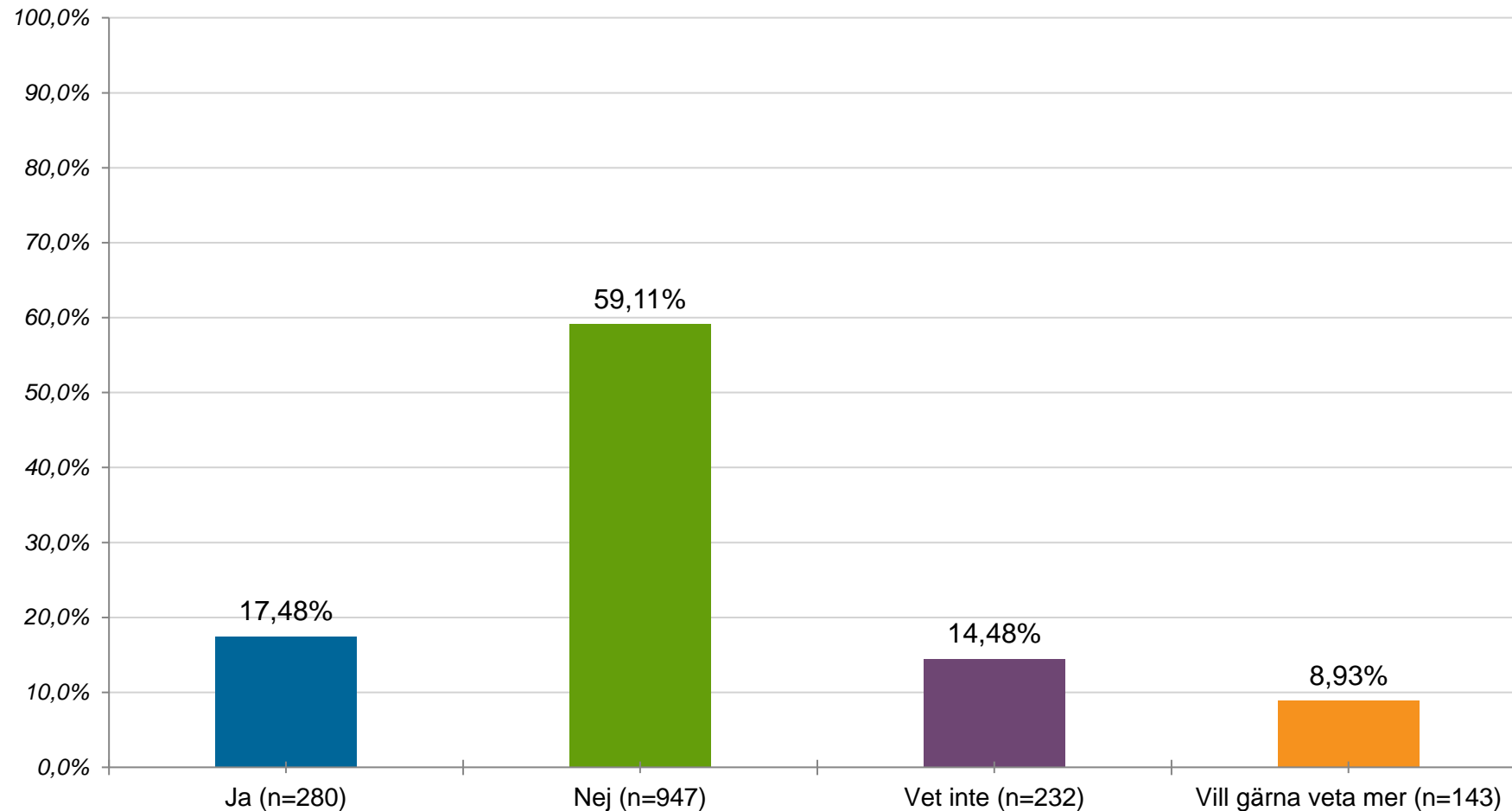

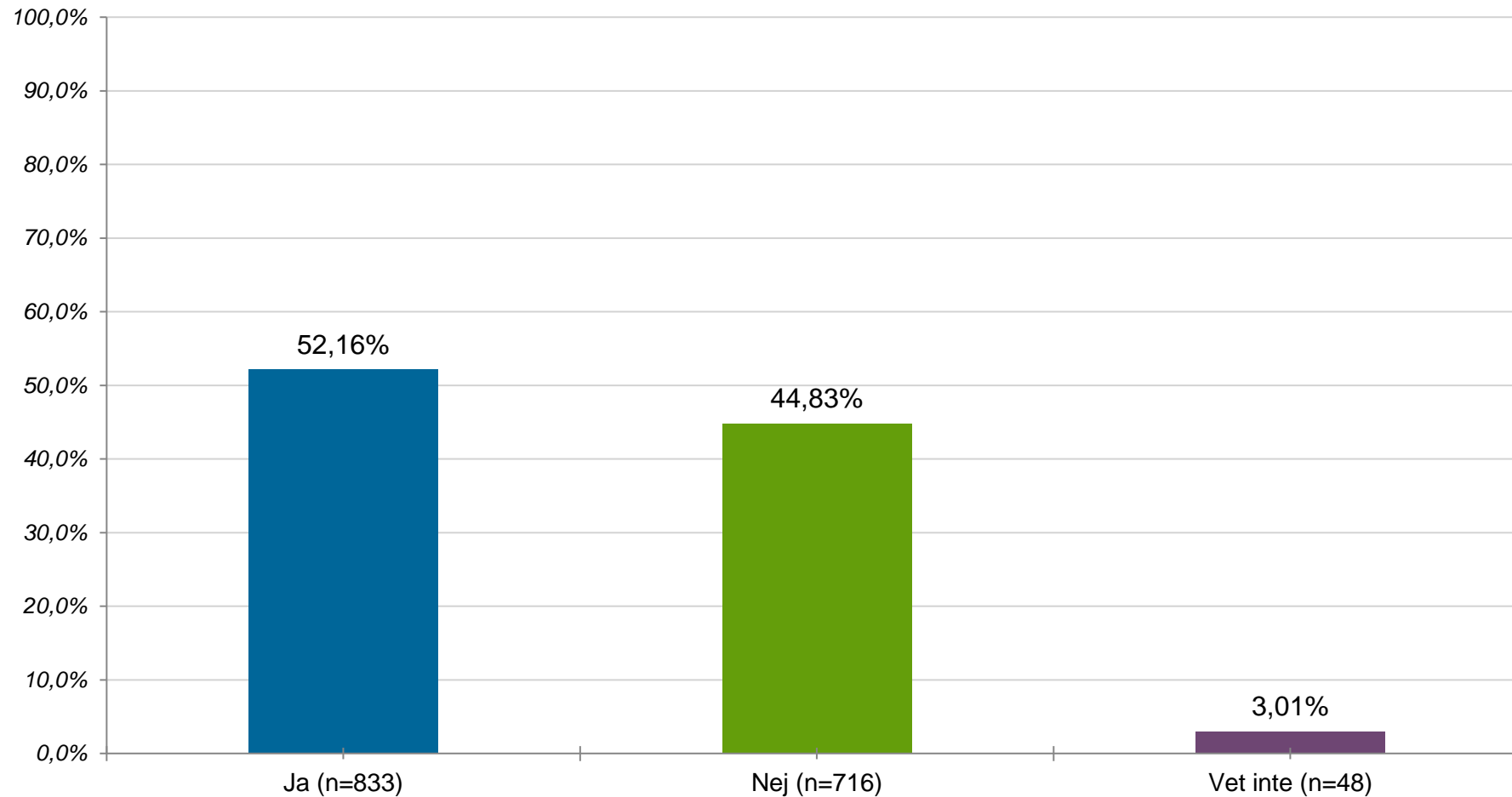
Vilken utbildning eller utbildningsmoment saknas?

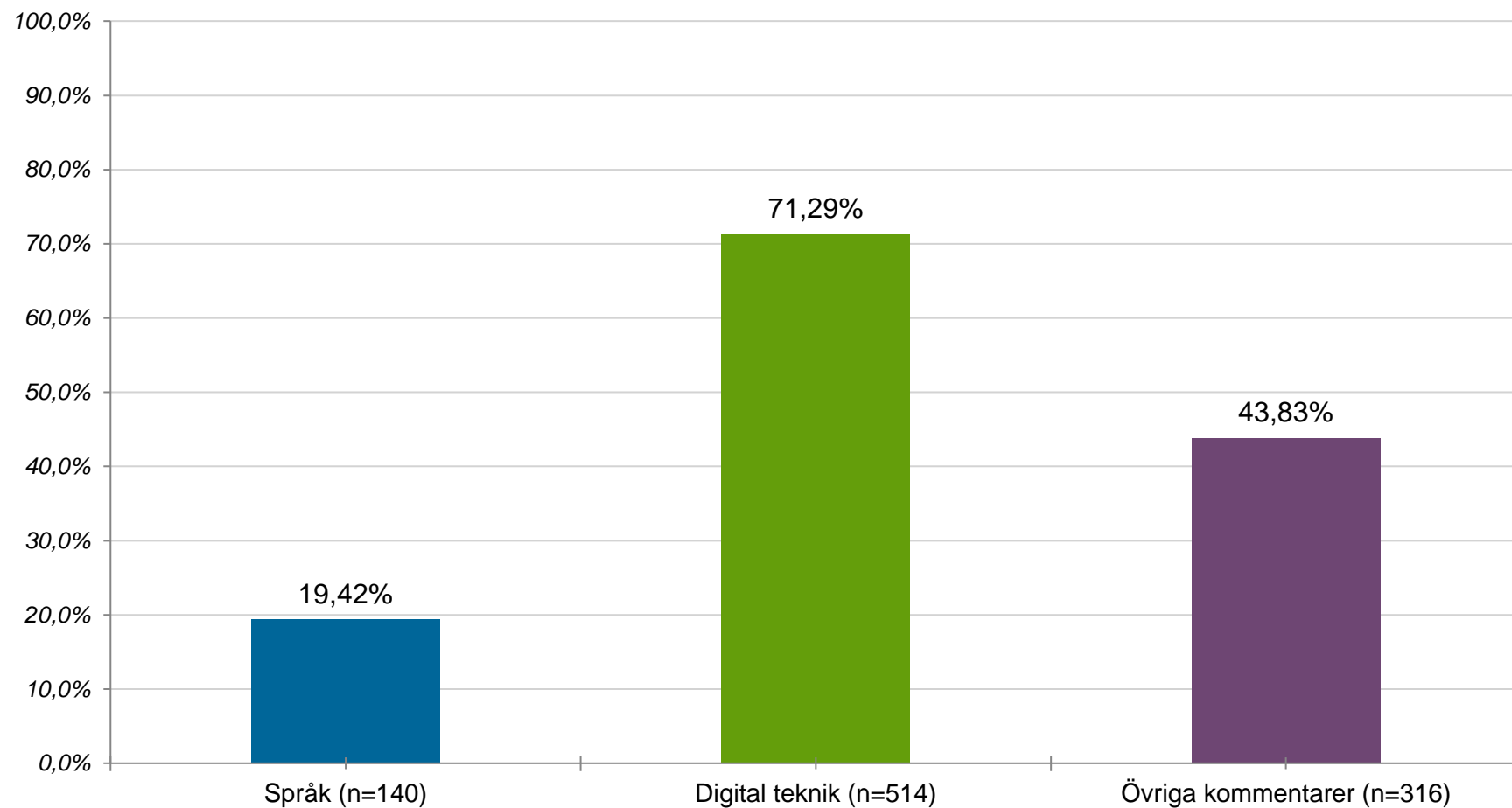
Har ert företag möjlighet att i högre utsträckning medverka och engagera er för att fler yrkesutbildningar ska starta i länet?

Ser ni behov av vidareutveckling av befintlig kompetens i företaget?

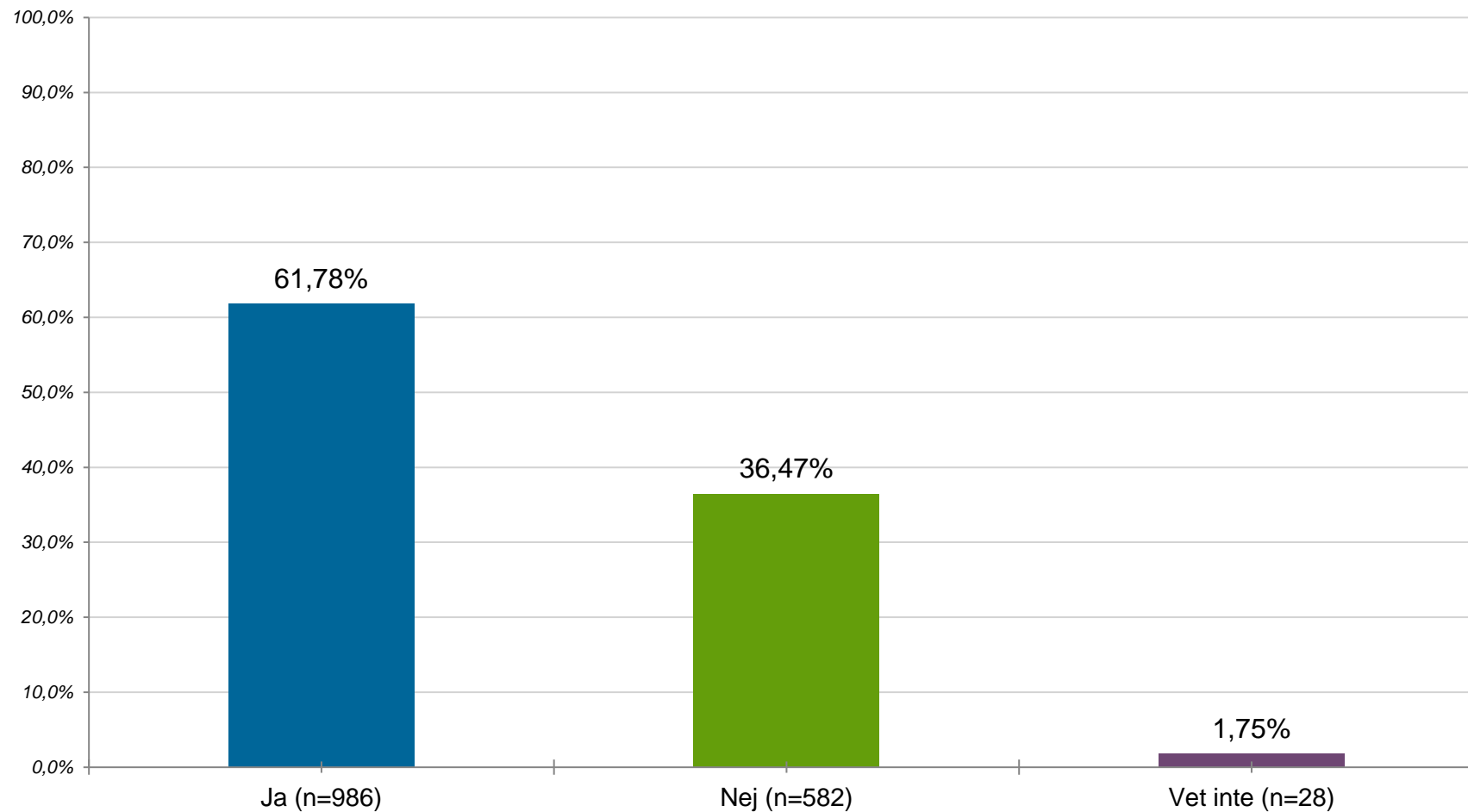
Finns det behov eller kommer det finnas behov inom..?

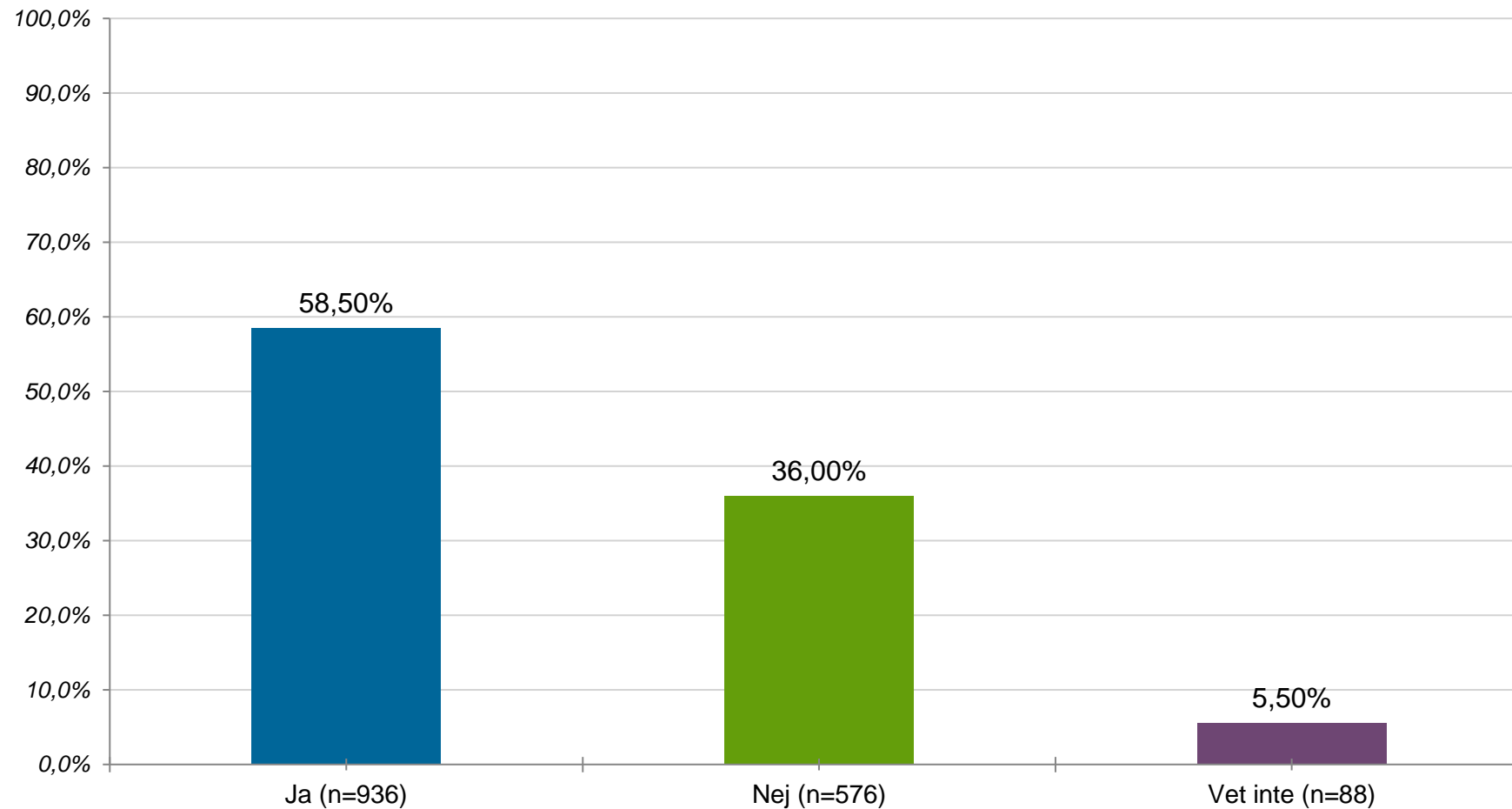
Övriga behov

Arbetar ni systematiskt med kompetensutveckling för era medarbetare?

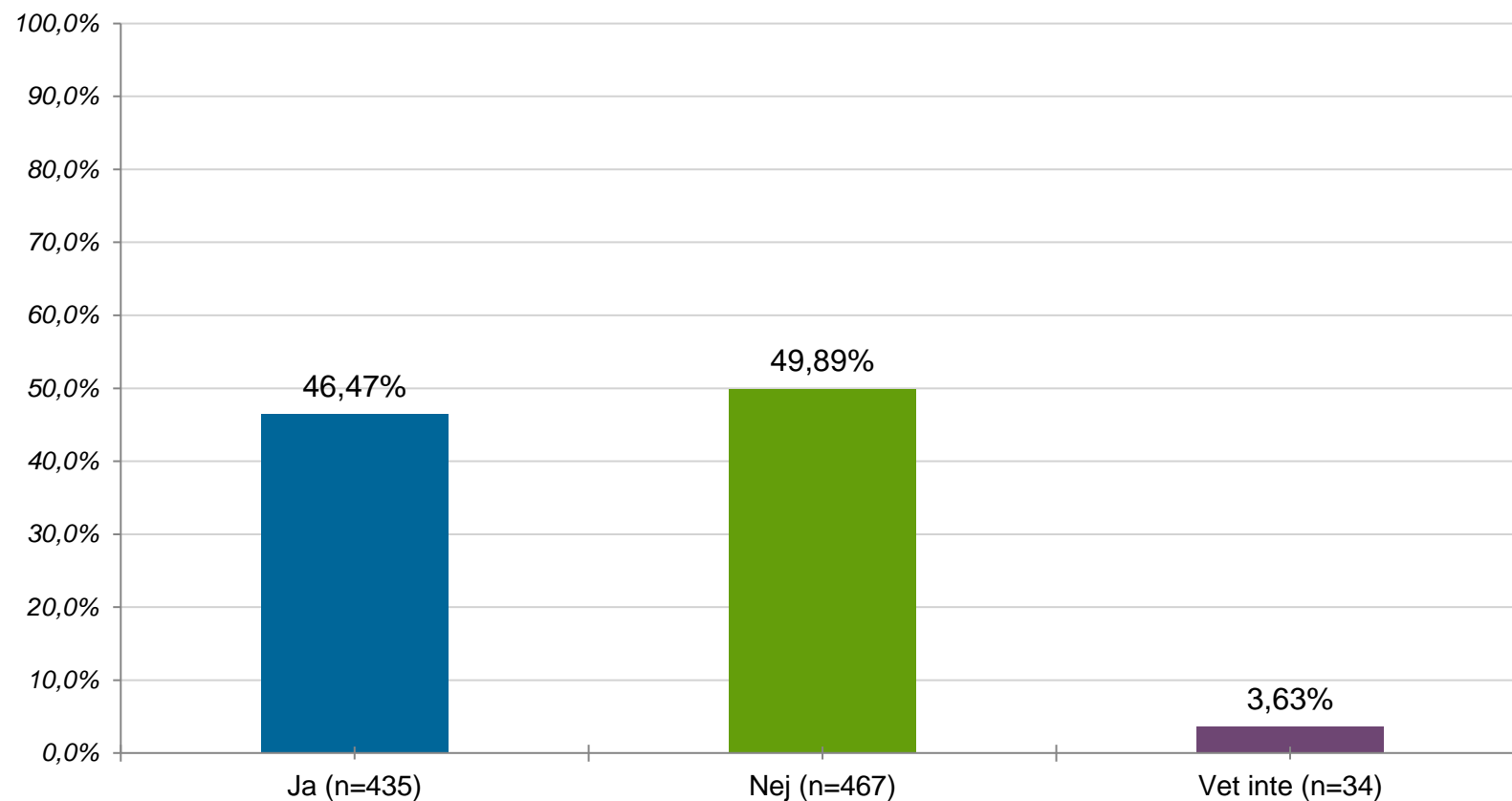

Ser ert företag möjligheter med att ta emot olika former av praktikanter eller studenter?

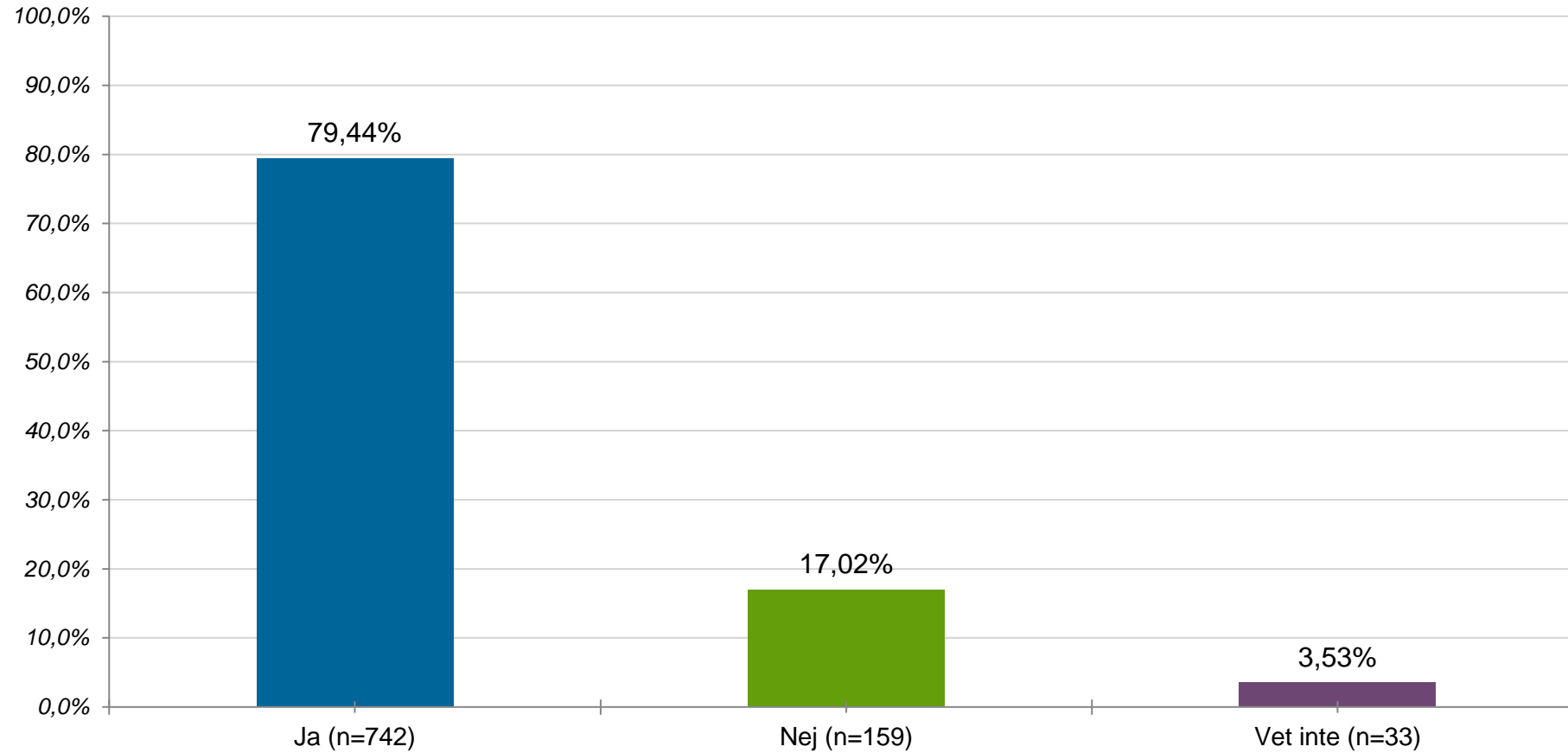
Har ert företag möjlighet att ta emot något av följande ...

Prao från högstadiet?

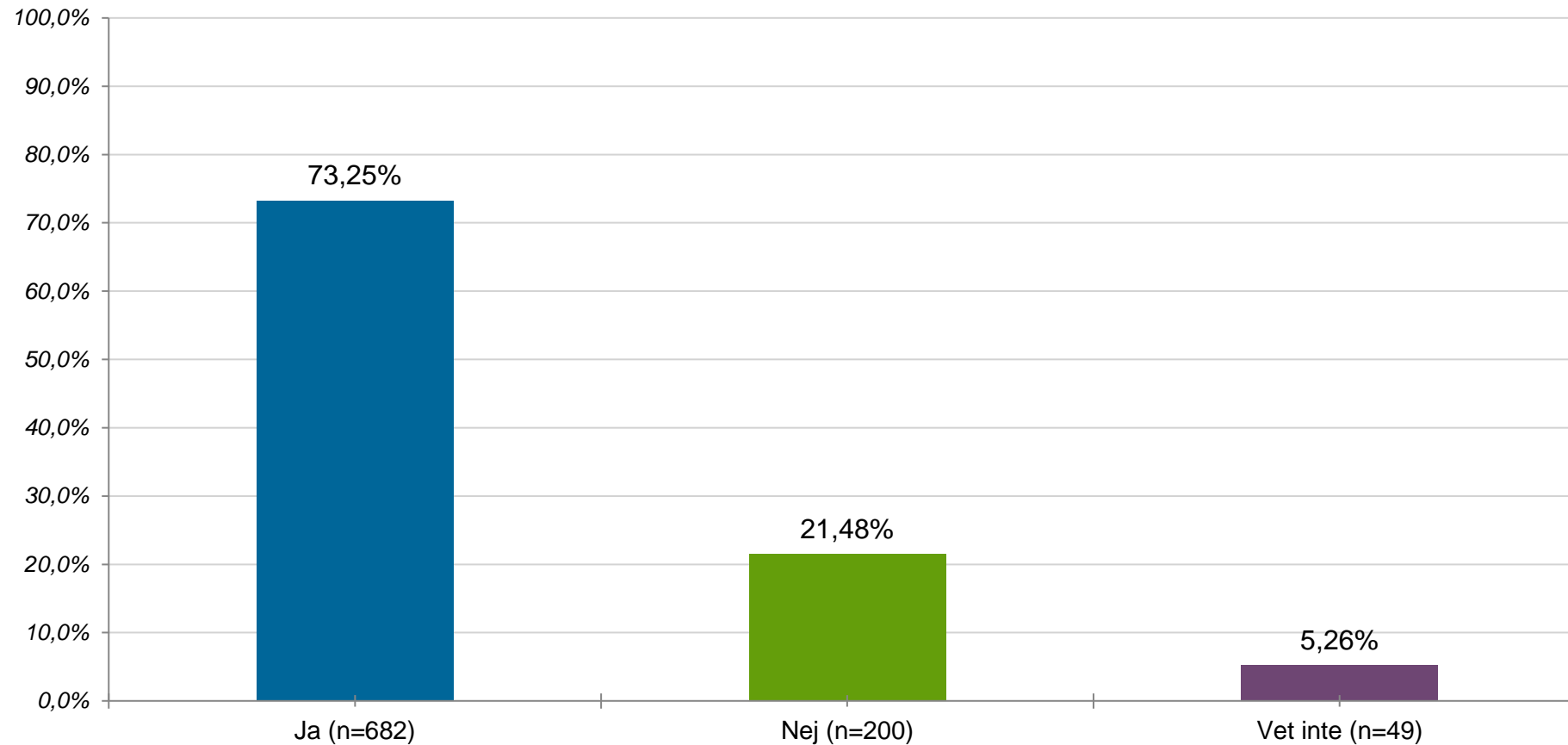

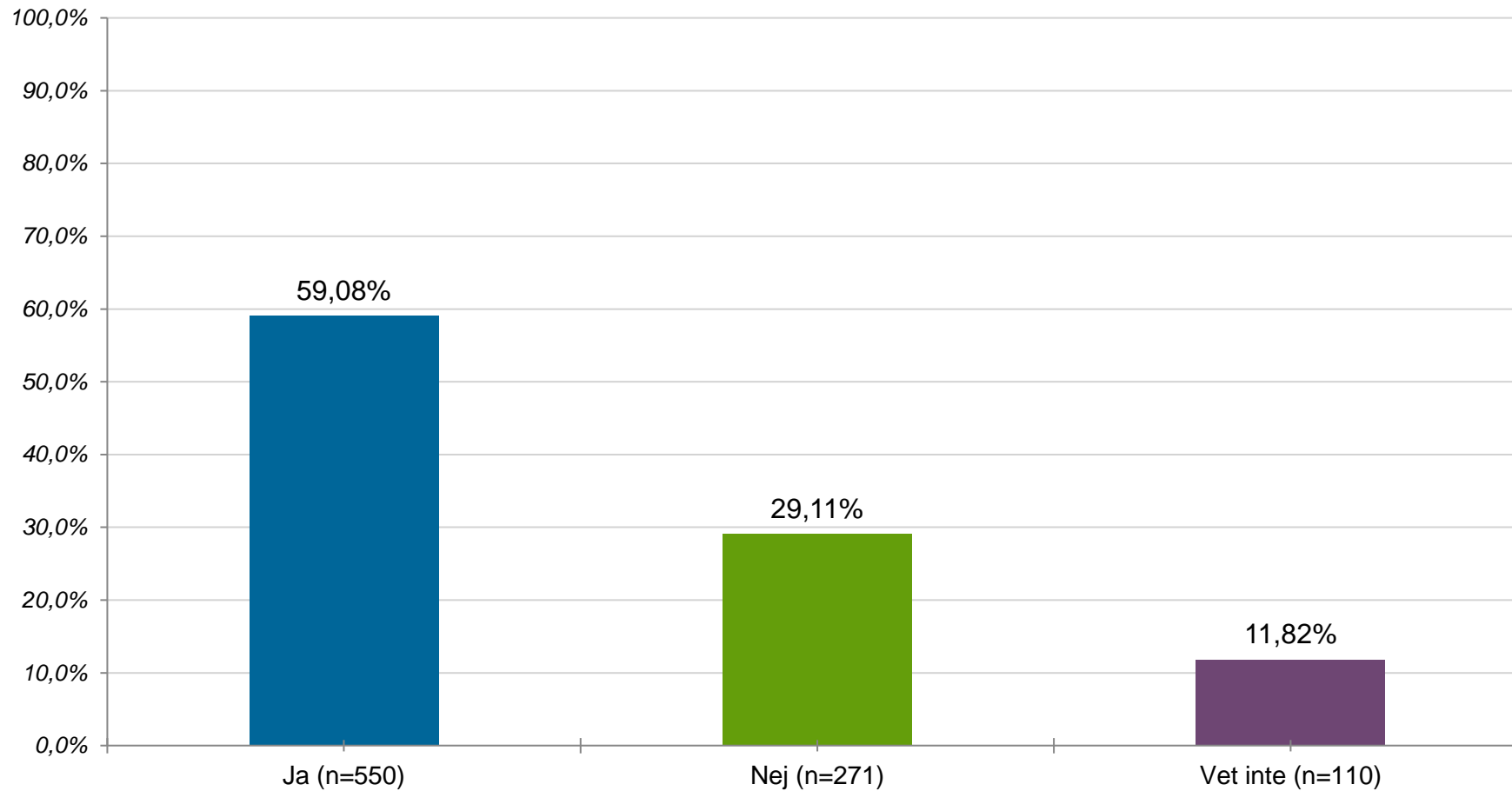
Praktik eller APL (arbetsplatsförlagt lärande) från gymnasiet?

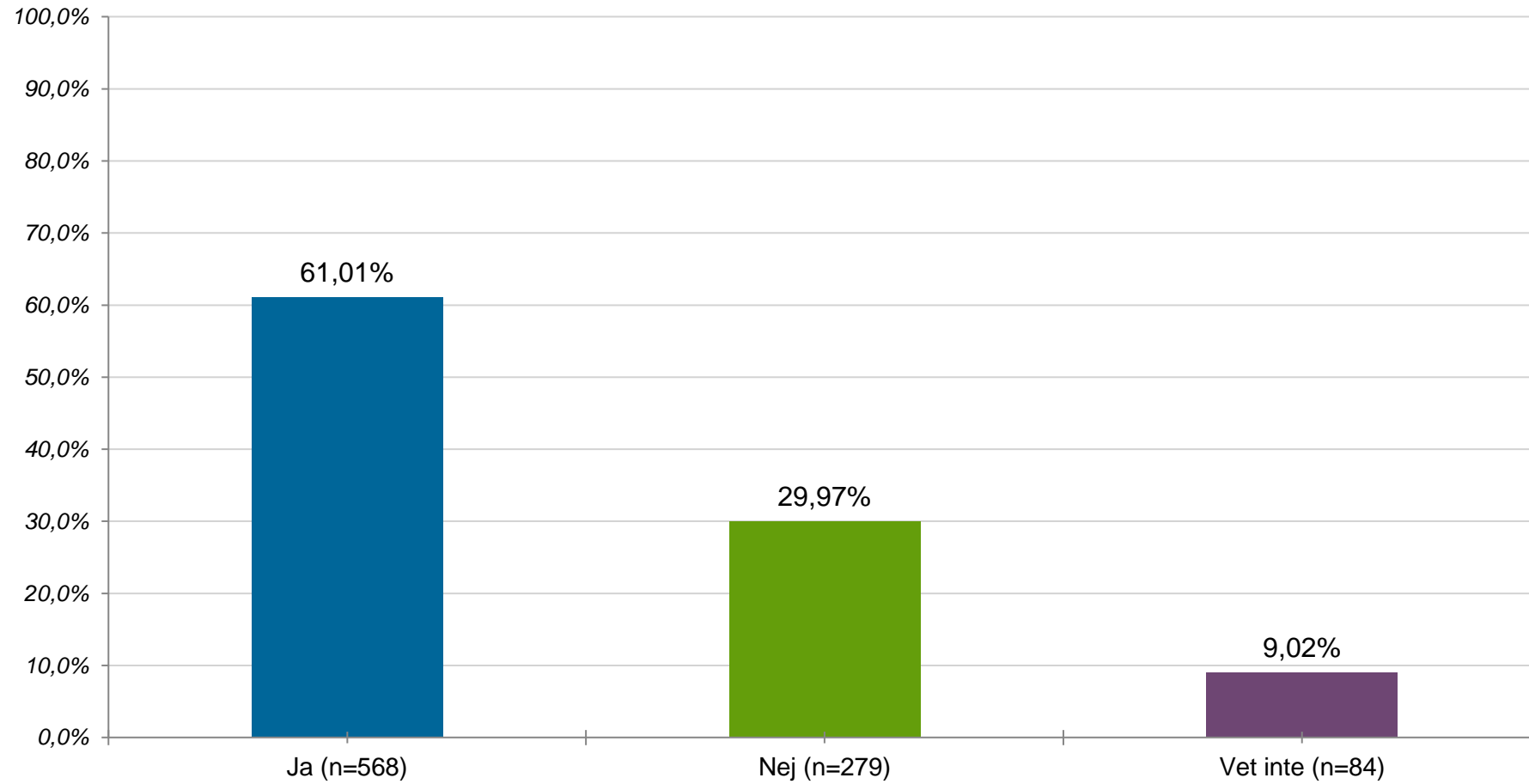
APL (arbetsplatsförlagt lärande) från yrkesutbildning för vuxna?

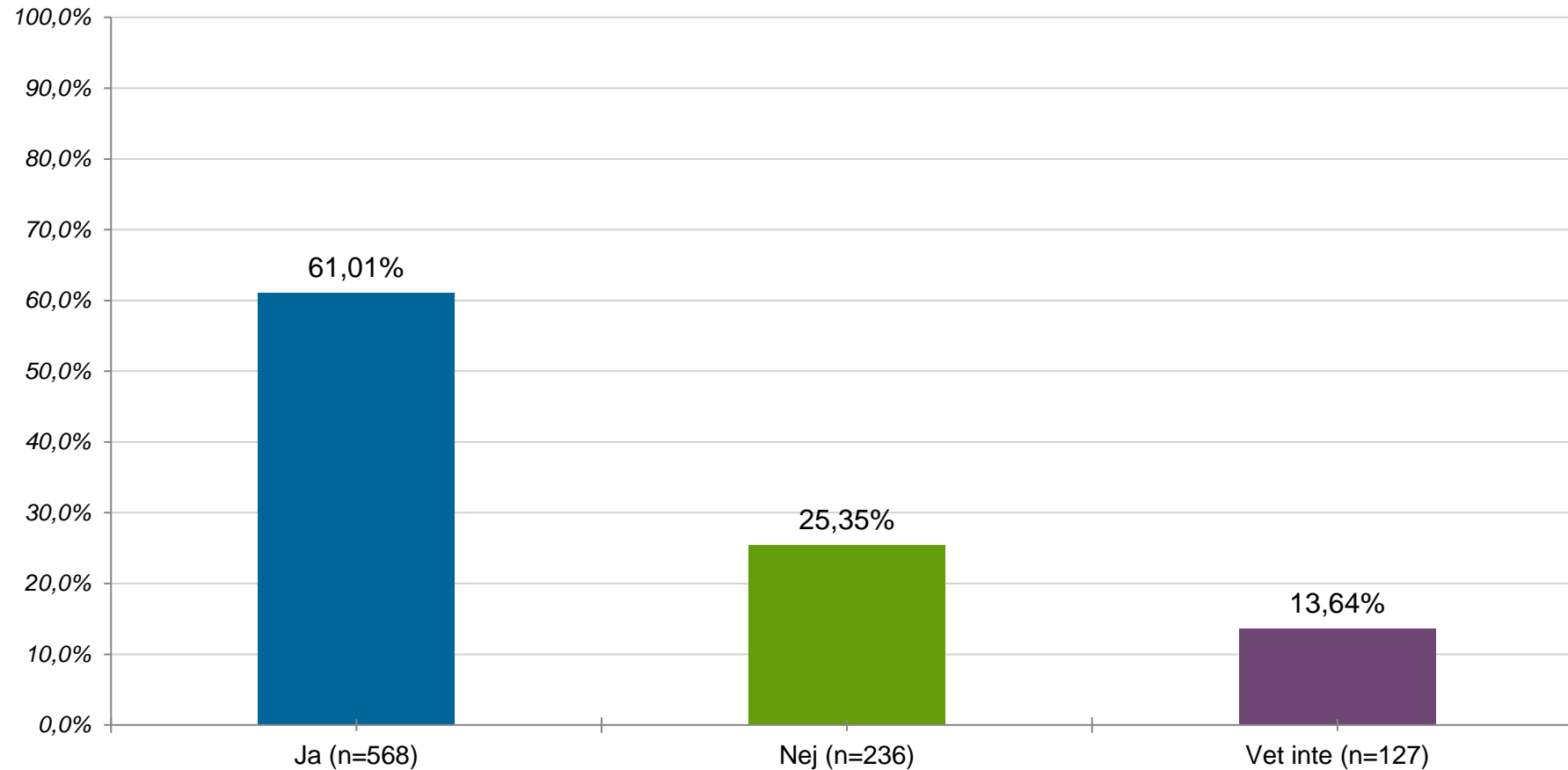
Arbetsmarknadsenheten eller samarbetsaktörer?

Universitet

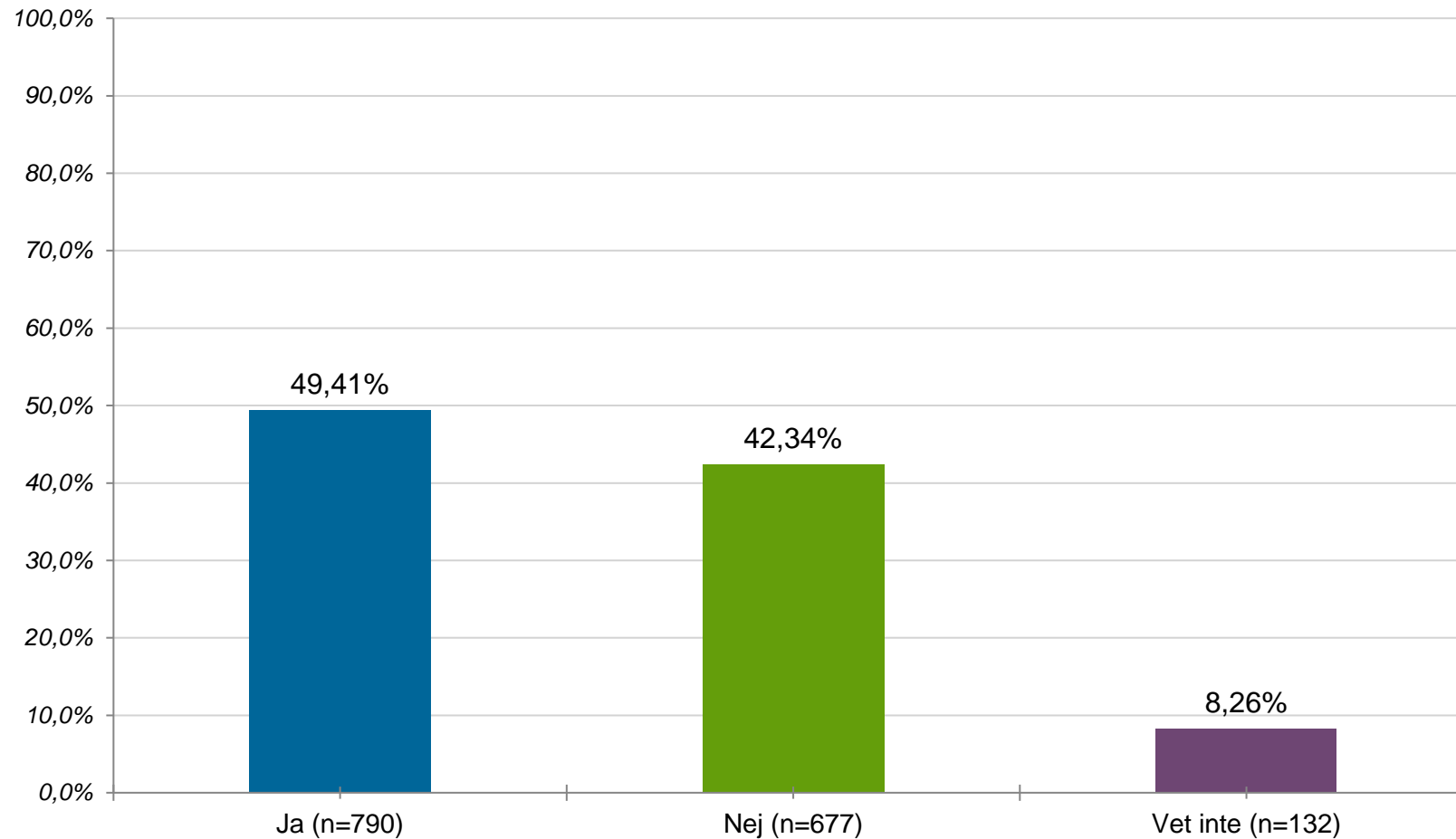

Kan ni ta emot praktikanter som är engelsktalande eller som har något svag svenska?

Har ert företag möjlighet att ta emot studiebesök alt att göra besök och hålla föredrag (vid skola, utbildningsaktör eller liknande?)

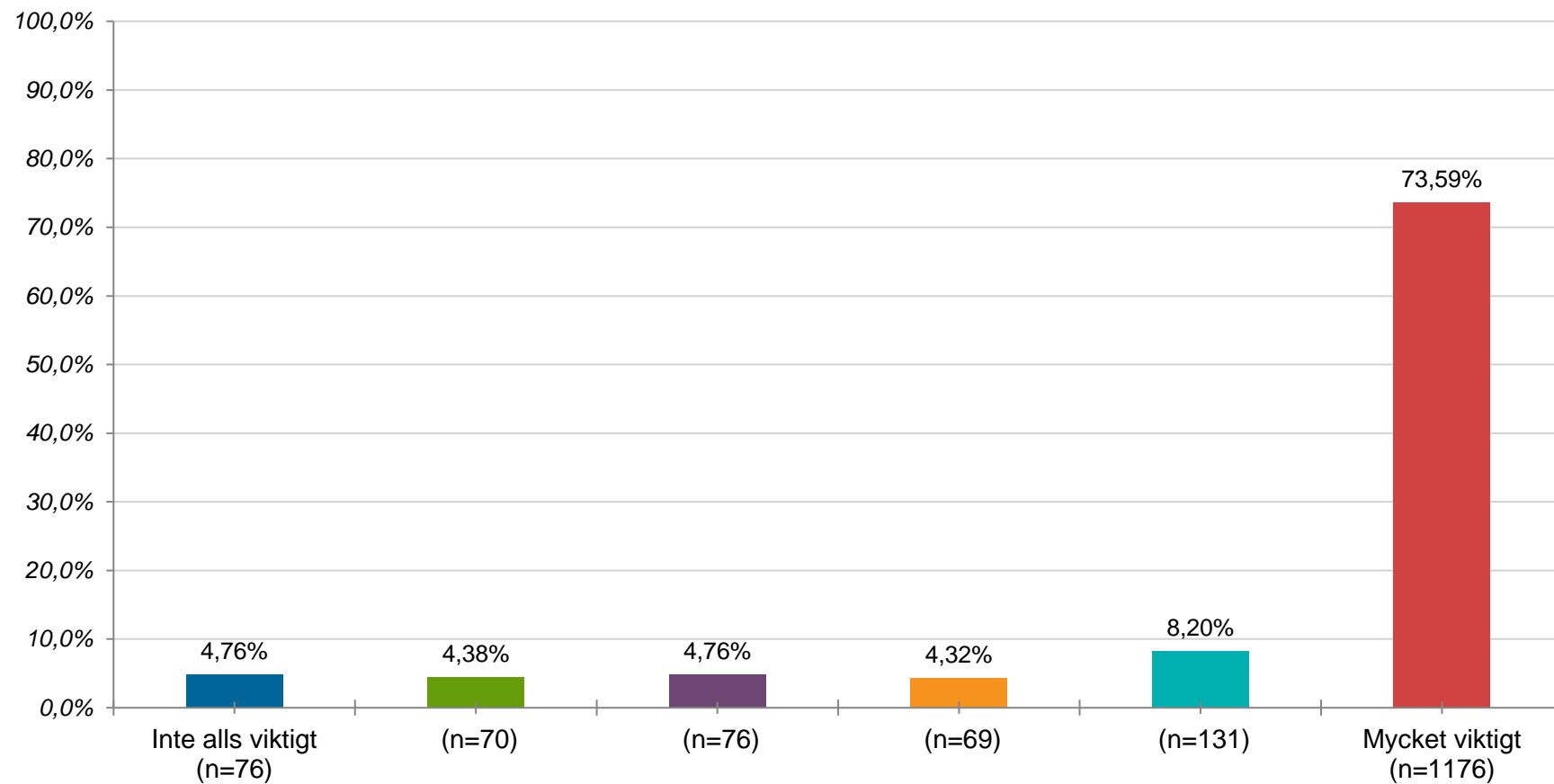
HINDER OCH UTVECKLING

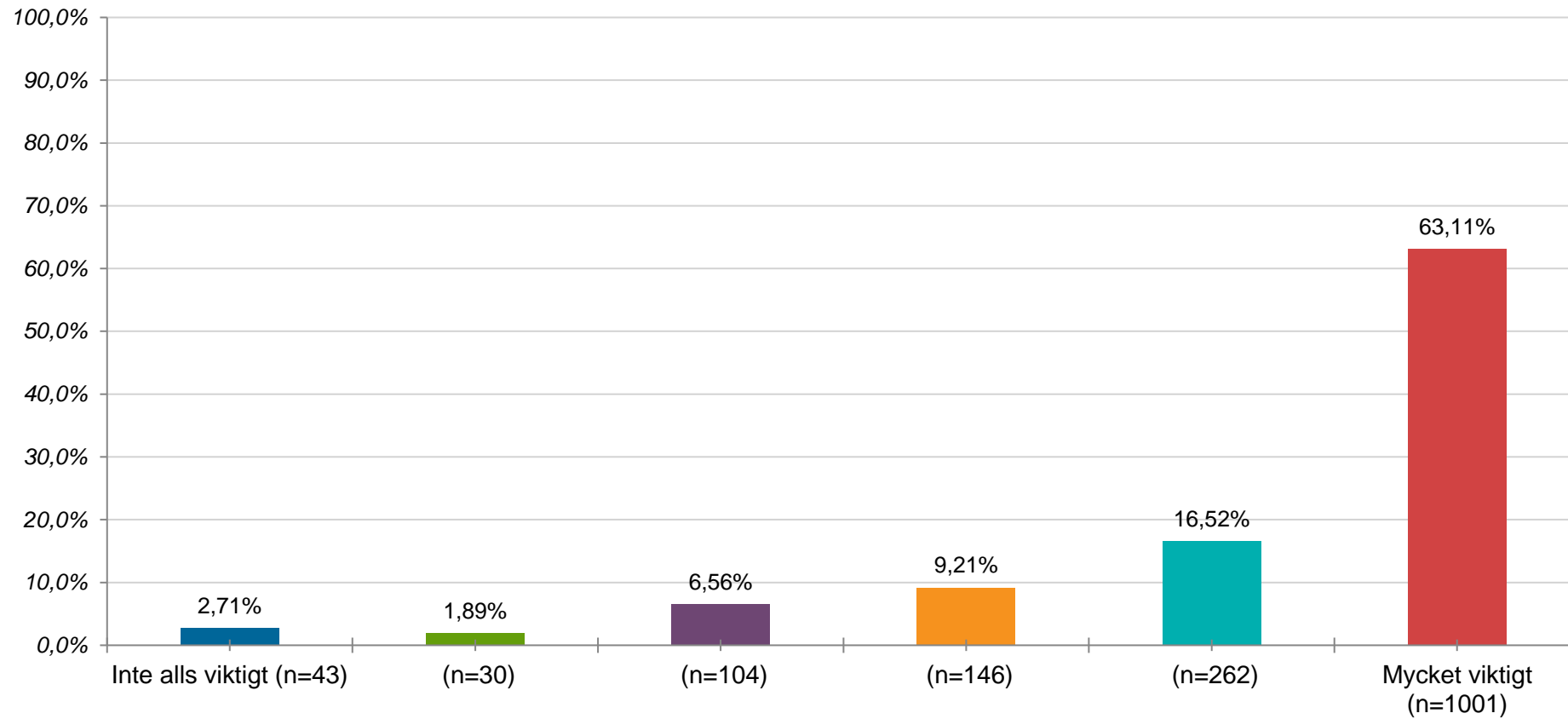
Vad bedöms viktigast för verksamheten?

- Nr 1: bredbandsuppkoppling
- Nr 2: tillgång till rätt kompetens
- Nr 3: tillgång till service såsom post och paket, dagligvaror samt drivmedel
- Nr 4: infrastrukturförbindelser
- Nr 5: möjlighet till företagsstöd
- Nr 6: kontanthantering

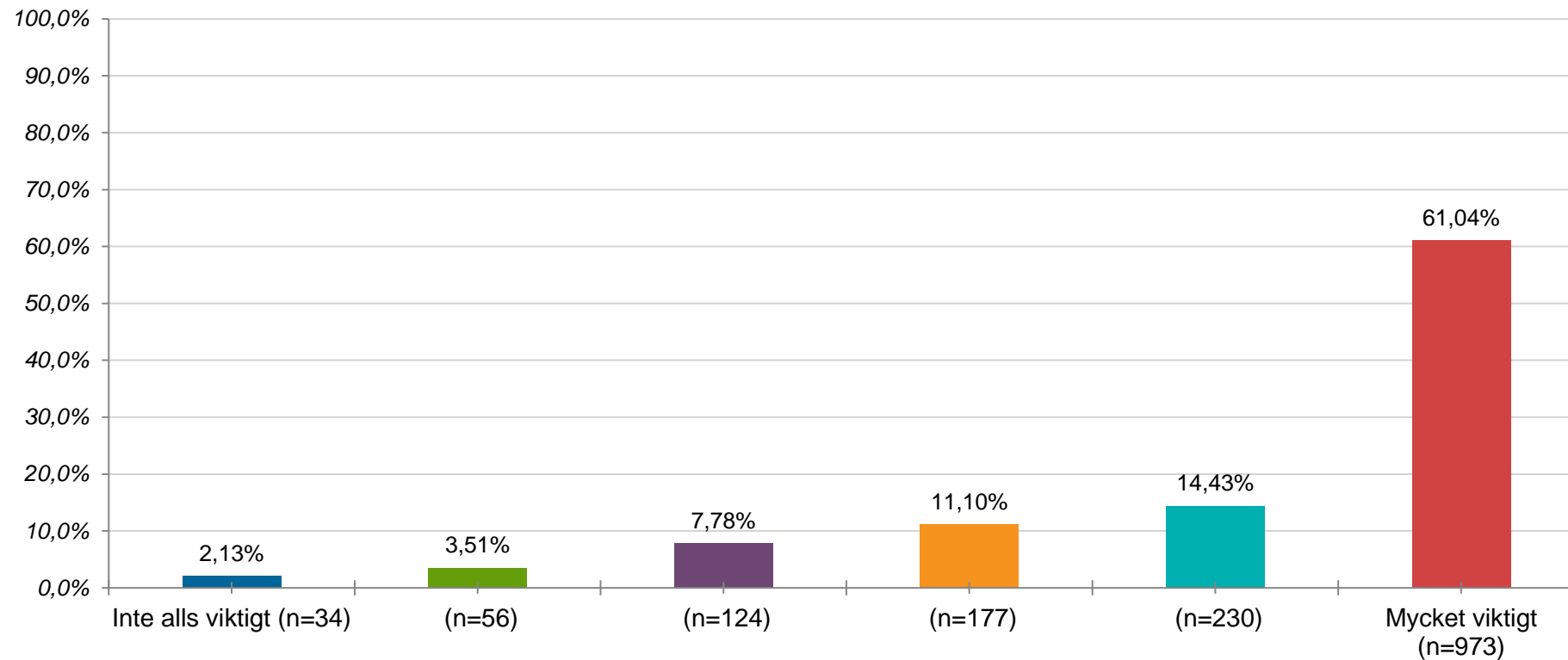
Hur viktig är följande för din verksamhet? Bredbandsuppkoppling

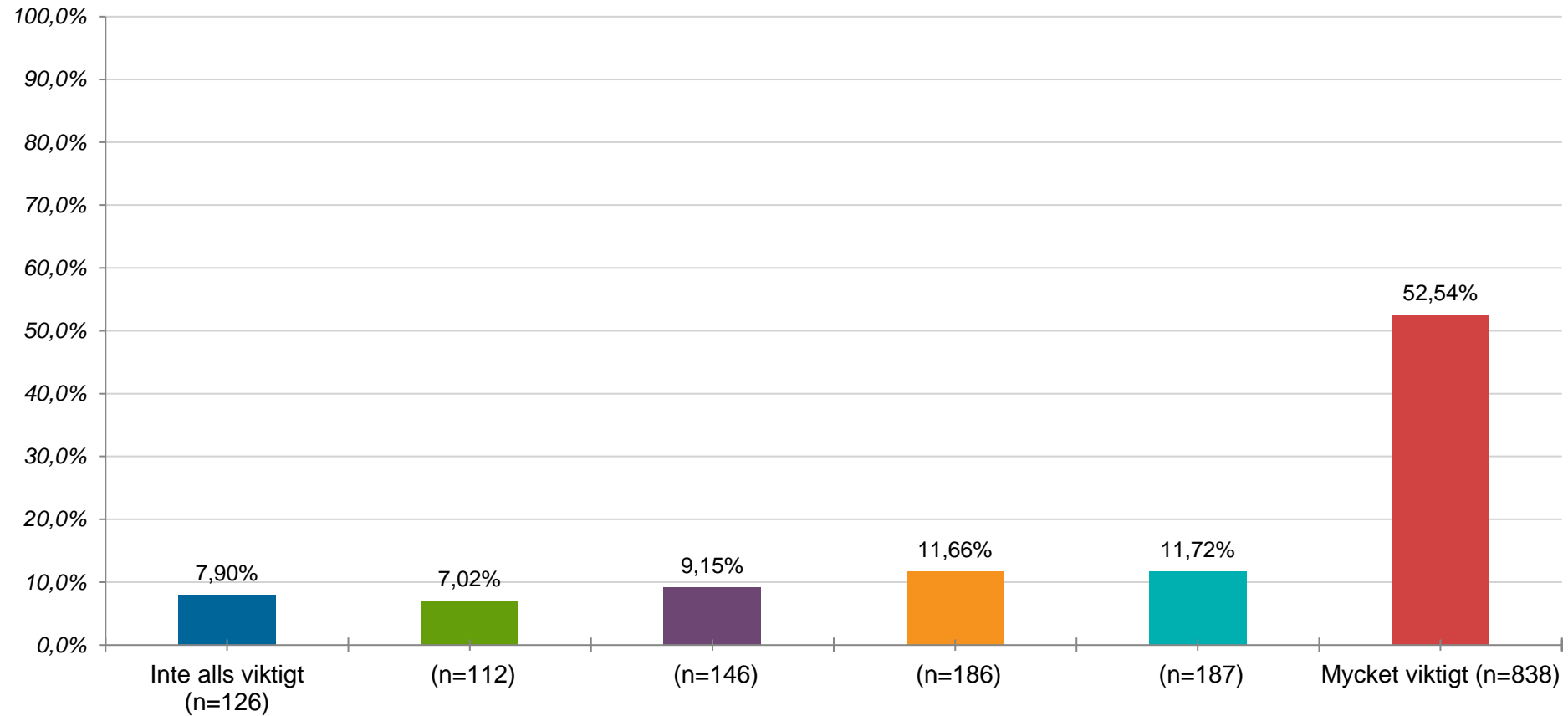
Hur viktigt är följande för din verksamhet? Tillgång till rätt kompetens

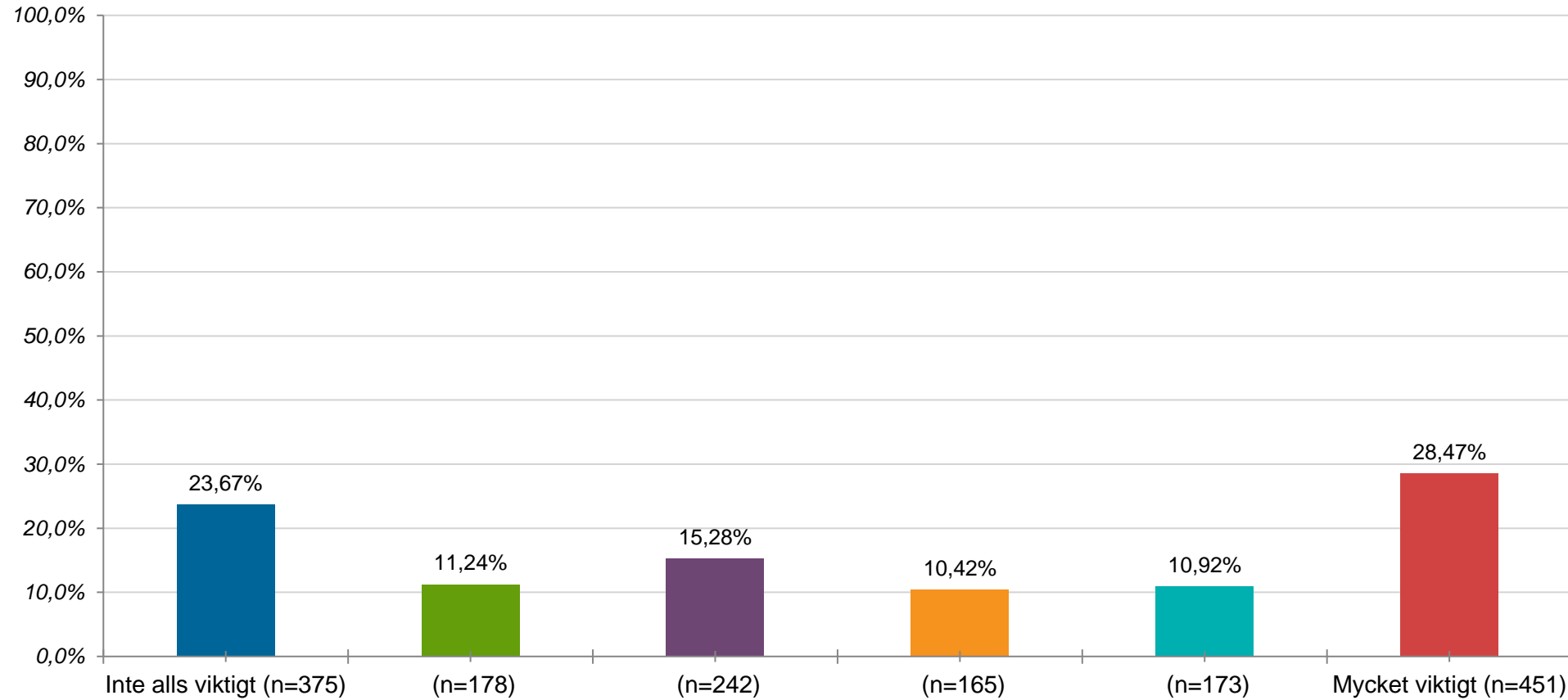
Hur viktigt är följande för din verksamhet? Tillgång till service såsom post och paket, dagligvaror samt drivmedel

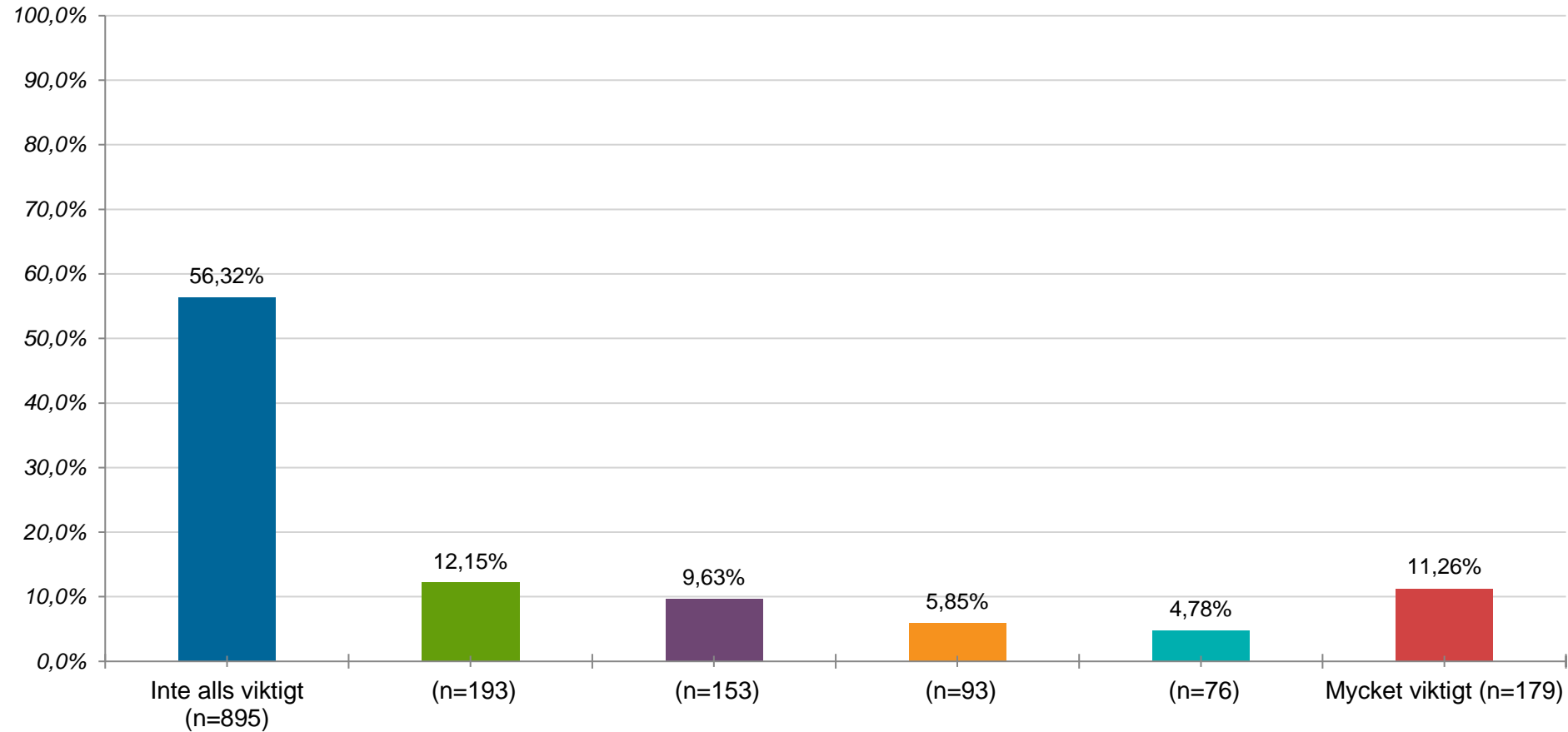
Hur viktigt är följande för din verksamhet? Infrastrukturförbindelser

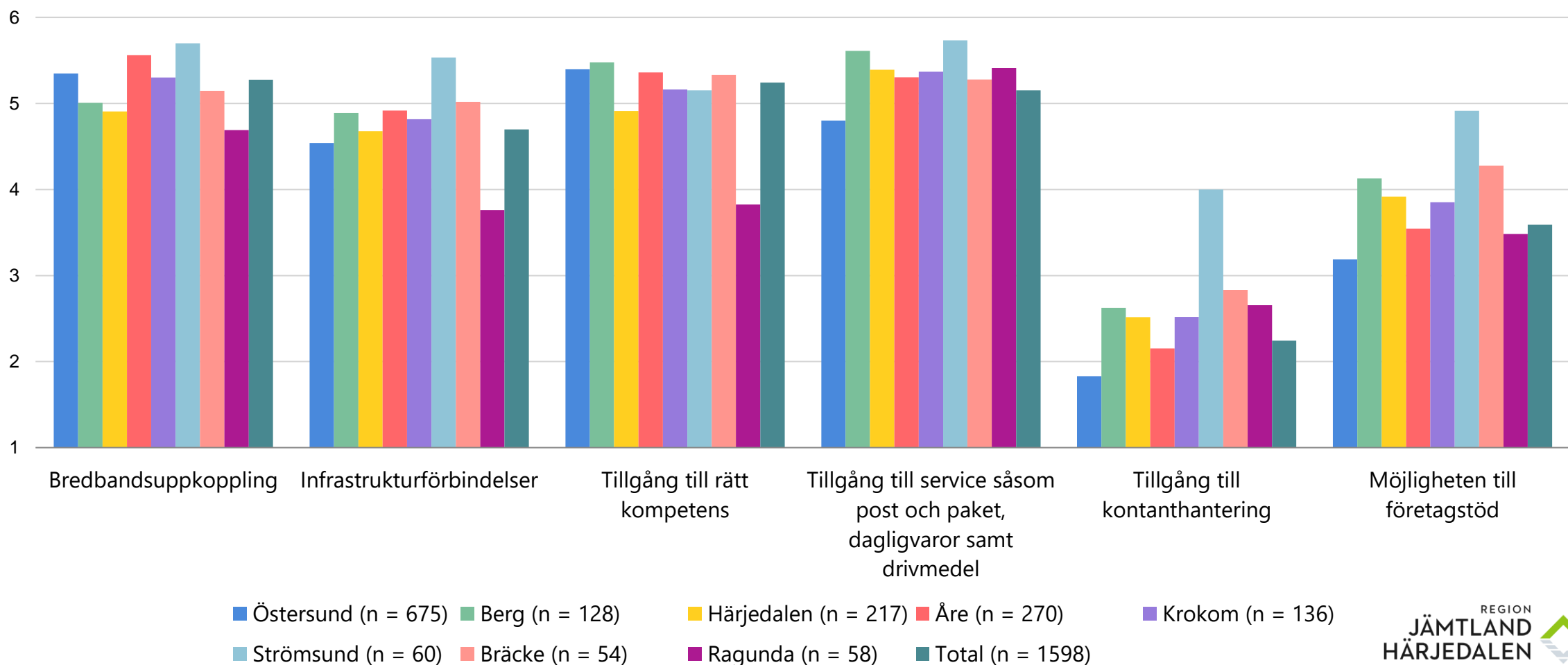
Hur viktigt är följande för din verksamhet? Möjligheten till företagstöd

Hur viktigt är följande för din verksamhet? Tillgång till kontanthantering

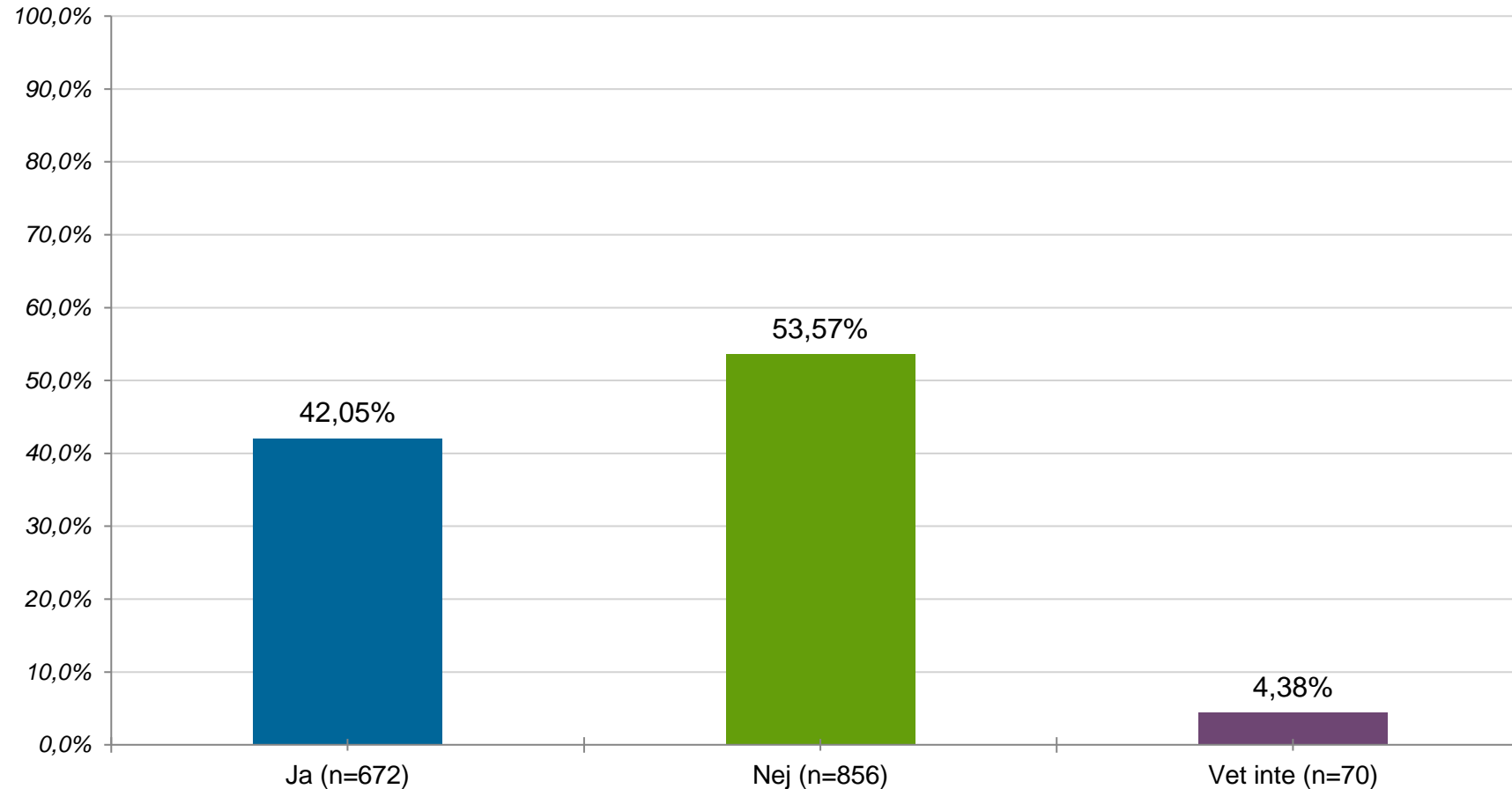

Hur viktigt är följande för din verksamhet?

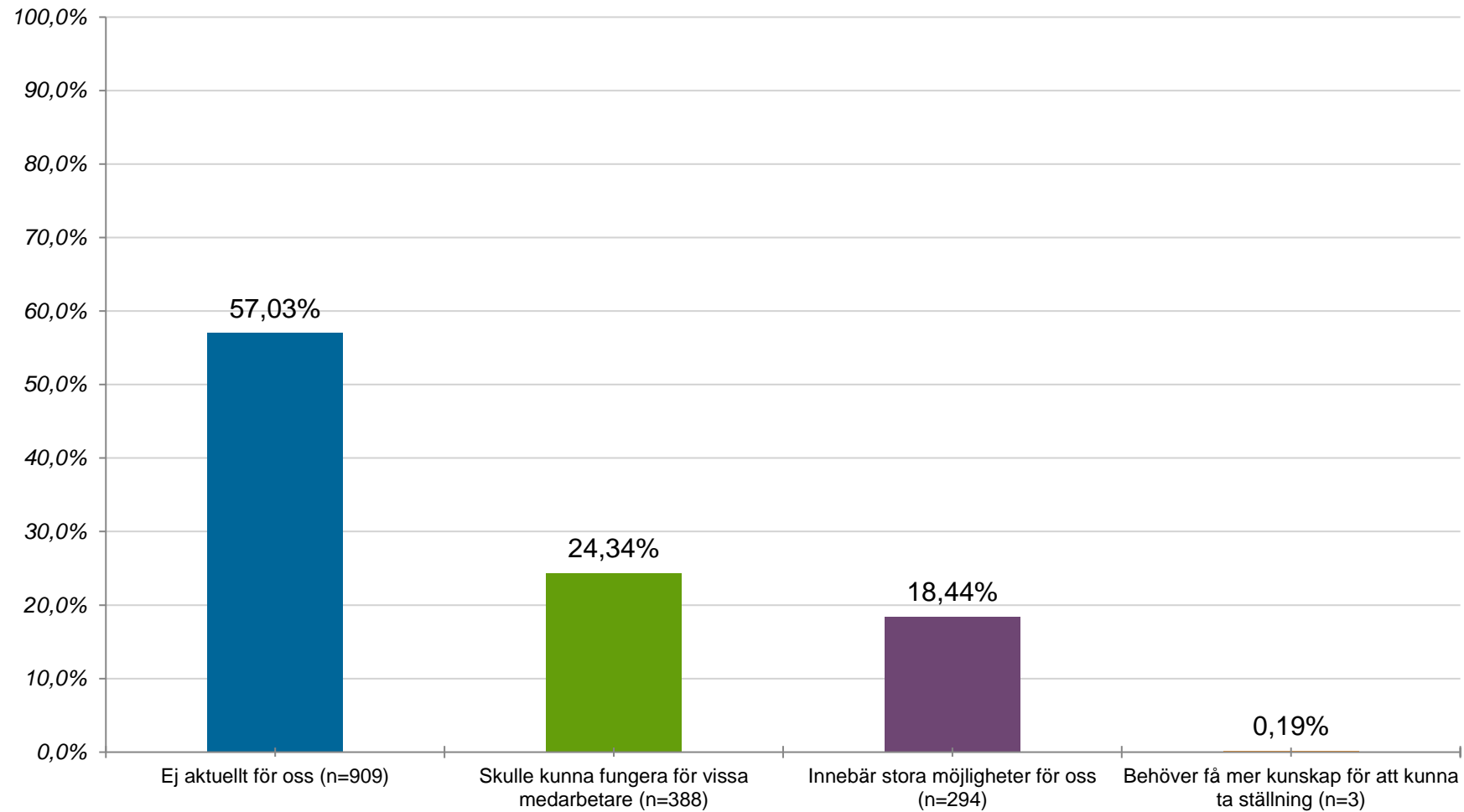

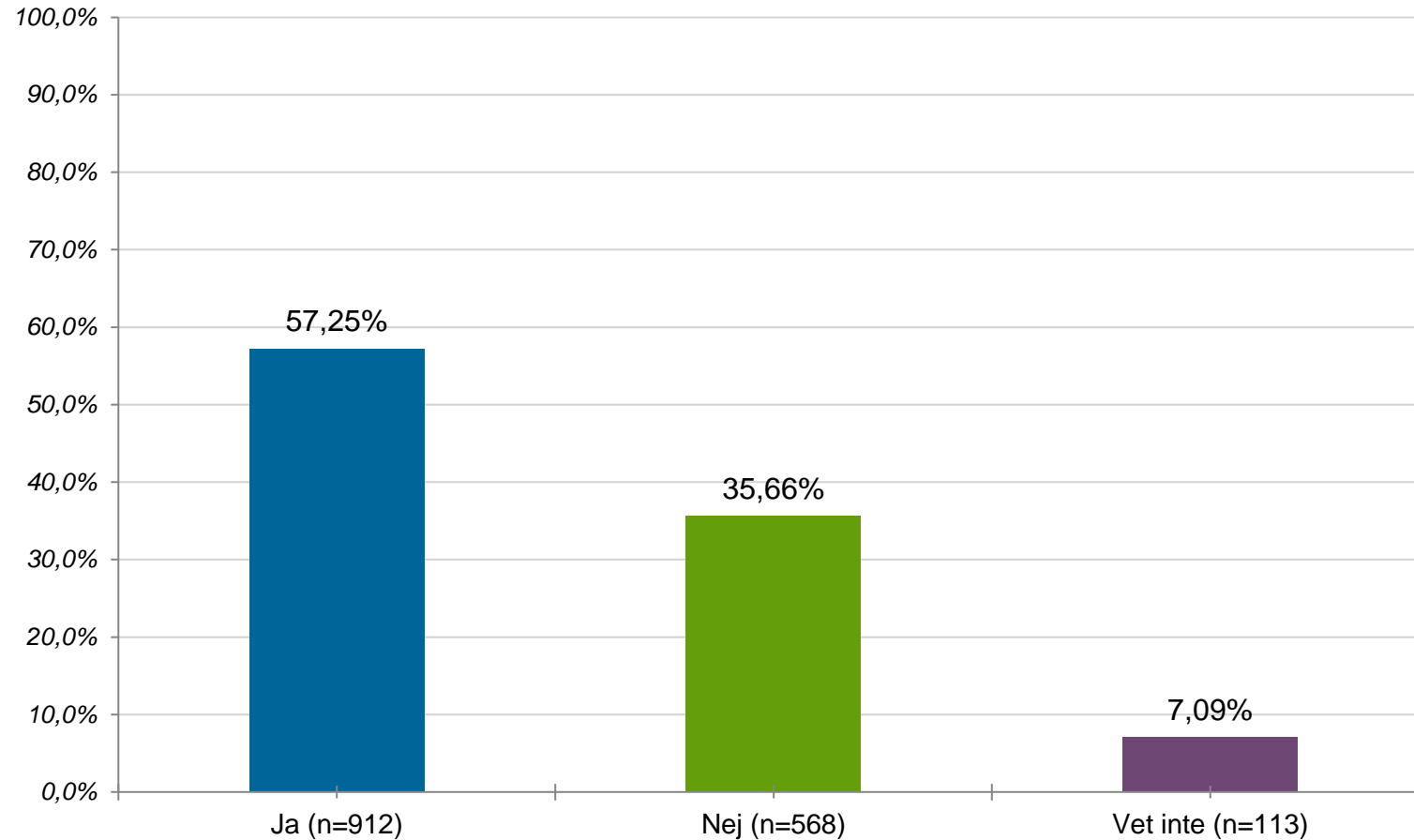
Finns behov av utveckling i företaget vad gäller hållbarhet (ex jämställdhet, mångfald, miljöfrågor?)

Vilken inställning och kunskap har ni till att arbeta på distans?

Jobbar ni aktivt för att uppfattas som en attraktiv och intressant arbetsgivare nu och i framtiden?

Sammanfattning

- **Synen på framtiden förhållandevis ljus trots Corona** – drygt 300 företag bedömer att personalbehovet ökar i närtid och drygt 600 ser ett ökande behov framför sig på medellång sikt.
- **Samtidigt** ger drygt 570 företag uttryck för ett **osäkert läge på kort sikt**, med möjlig risk för överkapacitet (exempelvis för stora lokaler eller övertalig personal)
- **Efterfrågan** på olika **yrkeskompetenser** stor. Störst efterfrågan är det på olika **hantverkskategorier och förare** (exv snickare, elektriker, betongarbetare, bilmekaniker samt lastbil- och bussförare.) Efterfrågan på personal med eftergymnasial utbildning med **redovisningsekonomer och programmerare** i topp finns även samt behov av personal med **kortare utbildning/personlig lämplighet** (exv lokalvårdare, servicepersonal inom hotell och restaurang, tillverkningsindustri och i skogsnäringen.)
- Viss **utbildning upplevs saknas/inte vara tillgänglig** eller är ej känd för företagen

Sammanfattning

- Företagen har överlag en mycket **positiv inställning** till att ta emot **praktikanter och studenter** – ser att de kan tillföra olika värden till företaget
- En stor del av företagen (drygt 830) ser behov att **vidareutveckla befintlig kompetens** , bla inom digital teknik
- **Inställningen till distansarbete är splittrad** – många upplever det ej som aktuellt (drygt 900), andra ser det som en möjlighet (närmare 700)
- **Bredbandsuppkoppling, tillgång till rätt kompetens och tillgång till service** såsom post och paket, dagligvaror samt drivmedel bedöms viktigast för verksamheten, infrastruktur på fjärde plats
- Många ser behov att **utveckla hållbarhetsarbete** (närmare 700 företag)

Fortsatt arbete utifrån undersökningens resultat

- **Regionalt** – analysera några av resultaten närmare som har bäring för hela regionens utveckling (exempelvis synliggjorda kompetensbehov). Föreslå och samordna insatser som bedöms viktiga över hela länet.
- **Lokalt** – analysera och jobba vidare med resultaten på lokal nivå, involvera andra berörda verksamheter och ha kontakt/återkoppla till företagen.